

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ.
นายวรภพ วิริยะโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ.

☒ กฎหมายใหม่

☐ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒.๒ เหตุผล

โดยที่การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นสิทธิซึ่งมีความสำคัญยิ่งตามรัฐธรรมนูญอันสอดคล้องกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นการปกครองโดยประชาชน เพื่อประชาชน ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะ และรับรองให้บุคคลมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่โดยที่ปัจจุบันยังขาดกฎหมาย ที่มีประสิทธิภาพในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการนโยบายสาธารณะ การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อตนหรือชุมชนท้องถิ่น การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้ง การจัดบริการสาธารณะที่ชัดเจน ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญ และให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดกระบวนการนโยบายสาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายวรภพ วิริยะโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

โดยที่การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นสิทธิซึ่งมีความสำคัญยิ่งตามรัฐธรรมนูญอันสอดคล้องกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นการปกครองโดยประชาชน เพื่อประชาชน ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วม

ร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะ และรับรองให้บุคคลมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่โดยที่ปัจจุบันยังขาดกฎหมาย ที่มีประสิทธิภาพในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการนโยบายสาธารณะ การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อตนหรือชุมชนท้องถิ่น การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้ง การจัดบริการสาธารณะที่ชัดเจน ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญ และให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดกระบวนการนโยบายสาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญ และให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดกระบวนการนโยบายสาธารณะ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. แบ่งออกเป็น ๔ หมวด จำนวน ๓๒ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดให้กรณีกฎหมายใดบัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน การดำเนินการนั้นให้มีมาตรฐานในการดำเนินการไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หากมาตรฐานต่ำกว่าให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

๒. หมวด ๑ สิทธิและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ

(๑) กำหนดให้ประชาชนย่อมมีสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการตัดสินใจและการดำเนินการนโยบายสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ โดยหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการให้การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นไปได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพในขั้นตอนต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๗)

(๒) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดประชุมการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นนโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยื่นคำร้องตามความเหมาะสม โดยความถี่ ต้องไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งครั้ง และการจัดการประชุมให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับการประชุมที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙)

(๓) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องนำผลการจัดประชุมการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ไปใช้ประกอบการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะ อีกทั้ง หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันหรือมาตรการเยียวยาที่เหมาะสมและเป็นธรรม ให้กับผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบายสาธารณะดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๐)

(๔) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเผยแพร่ข้อมูลนโยบายสาธารณะให้ประชาชนทราบ โดยข้อมูลอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายการตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๑๑)

(๕) กำหนดให้เมื่อมีการประชุมการมีส่วนร่วมของประชาชน แล้วให้หน่วยงานของรัฐประกาศการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะและผลการแสดงความคิดเห็นของประชาชนให้สาธารณะทราบเป็นการทั่วไป โดยประกาศจะต้องมีรายละเอียดตามกฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒)

(๖) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติและดำเนินนโยบายสาธารณะตามที่ได้ประกาศไปแล้ว กรณีมีการเปลี่ยนแปลงประกาศที่ไม่กระทบสาระสำคัญของนโยบายสาธารณะให้หน่วยงาน

ของรัฐรายงานต่อคณะกรรมการโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้คณะกรรมการจะต้องพิจารณารายงานดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง (ร่างมาตรา ๑๓)

(๗) กำหนดให้ระหว่างการดำเนินนโยบายสาธารณะ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำรายงานความก้าวหน้าเผยแพร่ต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม และเมื่อดำเนินนโยบายสาธารณะเสร็จสิ้นแล้วต้องจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการและรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์หรือผลกระทบเผยแพร่ต่อสาธารณะ ทั้งนี้การจัดทำรายงานให้เป็นไปตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๔)

(๘) กำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานของรัฐนั้นเพื่อให้พิจารณาและดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยกำหนดวิธีการและหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคำร้อง รวมไปถึงการเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๑๕)

(๙) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยการมีส่วนร่วมของประชาชนบนระบบดิจิทัลตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ผู้แสดงความเห็นมีสิทธิแจ้งความประสงค์ให้ปกปิดความเห็นหรือตัวตนของผู้แสดงความเห็นต่อสาธารณะได้ (ร่างมาตรา ๑๖)

(๑๐) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชน และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ได้อย่างสะดวก ง่าย รวดเร็ว ในช่องทางระบบดิจิทัลตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงาน และการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล และตามที่คณะกรรมการกำหนดเพิ่มเติม (ร่างมาตรา ๑๗)

(๑๑) ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องบุคคลในคดีหมิ่นประมาทต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน (ร่างมาตรา ๑๘)

๓. หมวด ๒ คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน

- (๑) กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน (ร่างมาตรา ๑๙)
- (๒) กำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๒๐)
- (๓) กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน (ร่างมาตรา ๒๑)
- (๔) กำหนดวิธีการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๒๒)
- (๕) กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่ง และการสรรหากรรมการผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างลง (ร่างมาตรา ๒๓)
- (๖) กำหนดกรณีการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ นอกเหนือการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๒๔)
- (๗) กำหนดเรื่องขององค์ประชุม การปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม และการลงมติของที่ประชุม (ร่างมาตรา ๒๕)

(๘) กำหนดให้คณะกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๒๖)

๔. หมวด ๓ การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ

(๑) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนขึ้นในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๒๗)

(๒) กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน (ร่างมาตรา ๒๘)

๕. หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษกรณีผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๒๙)

๖. บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดให้มีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๐)

(๒) กำหนดให้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ให้นำบรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๓๑)

(๓) กำหนดโครงการของรัฐที่เริ่มดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และได้เริ่มดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้ดำเนินการตามระเบียบดังกล่าวต่อไปจนเสร็จสิ้นกระบวนการ (ร่างมาตรา ๓๒)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๒. ราชการส่วนกลาง

๓. ราชการส่วนภูมิภาค

๔. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. สถาบันอุดมศึกษา

๖. หน่วยงานของรัฐ

๗. องค์การ/คณะบุคคลที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน/การดำเนินงานนโยบายสาธารณะ

๘. ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. การกำหนดความหมายของคำว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” “นโยบายสาธารณะ” “หน่วยงานของรัฐ” “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และ “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๓)

๒. การกำหนดให้กฎหมายใดที่บัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน การดำเนินการนั้นให้มีมาตรฐานการดำเนินการไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และหากมาตรฐานต่ำกว่าก็ให้เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๕)

๓. การกำหนดขั้นตอนที่หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการให้การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นไปได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพในขั้นตอนต่าง ๆ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๗)

๔. การกำหนดให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนกำหนดความถี่ในการจัดประชุม การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ไม่น้อยกว่าปีละ ๑ ครั้ง มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๘)

๕. ข้อมูลนโยบายสาธารณะที่หน่วยงานของรัฐจะต้องเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๑)

๖. การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐประกาศการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะ และผลการแสดงความคิดเห็นของประชาชน โดยการประกาศจะต้องแสดงถึงเหตุผล ความจำเป็น มาตรการในการป้องกันหรือเยียวยา การแก้ไขปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ความคุ้มค่าของนโยบายสาธารณะ และการเปรียบเทียบทางเลือกที่ตัดสินใจว่าเหมาะสมที่สุดและทางเลือกอื่น ๆ ซึ่งจะต้องเปิดเผยต่อสาธารณะเพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติและดำเนินนโยบายสาธารณะตามที่ได้ประกาศไปแล้ว มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๒, ๑๓)

๗. การกำหนดให้ในระหว่างการดำเนินนโยบายสาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำรายงานความก้าวหน้าและเผยแพร่ต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม อีกทั้งเมื่อดำเนินนโยบายสาธารณะเสร็จสิ้นแล้ว จะต้องจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการและรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์หรือ

ผลกระทบเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับทราบ ซึ่งได้กำหนดรูปแบบของรายงาน และอย่างน้อยต้องเผยแพร่ปีละ ๑ ครั้ง มีความเหมาะสมอย่างน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๔)

๘. การกำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รวมทั้งการกำหนดให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนพิจารณาคำร้องกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำร้อง หากหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการภายในระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการจะต้องเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็วที่สุด เพื่อให้มีมติสั่งการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต่อไป มีความเหมาะสมอย่างน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๕)

๙. การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกช่องทาง รวมถึงการจัดให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านระบบดิจิทัล มีความเหมาะสมอย่างน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๖, ๑๗)

๑๐. การห้ามมิให้ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องบุคคลในคดีหมิ่นประมาทต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสมอย่างน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๘)

๑๑. การกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงคุณสมบัติการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสมอย่างน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๙, ๒๐, ๒๓, ๒๔)

๑๒. การกำหนดอำนาจหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความเหมาะสมอย่างน้อยเพียงใด (มาตรา ๒๑)

๑๓. การกำหนดให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจเรียกบุคคลมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใด ๆ รวมทั้งอาจขอตรวจดูเอกสารหลักฐานที่อยู่ในความครอบครอง และตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ได้ รวมถึงการกำหนดอัตราโทษที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ มีความเหมาะสมอย่างน้อยเพียงใด (มาตรา ๒๖, ๒๙)

๑๔. การกำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน ในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รวมถึงอำนาจหน้าที่ของสำนักงานมีความเหมาะสมอย่างน้อยเพียงใด (มาตรา ๒๗, ๒๘)

๑๕. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ รวมระยะเวลา จำนวน ๔๓ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. ราชการส่วนกลาง
๓. ราชการส่วนภูมิภาค
๔. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
๕. สถาบันอุดมศึกษา
๖. หน่วยงานของรัฐ
๗. องค์กร/คณะบุคคลที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน/การดำเนินงาน

นโยบายสาธารณะ

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๕๘ ราย

ซึ่งประกอบอาชีพข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๓๓ ราย ข้าราชการบำนาญ จำนวน ๑ ราย รับจ้าง จำนวน ๗ ราย อื่น ๆ จำนวน ๖ ราย

โดยเป็นเพศชาย ๑๕ คน เพศหญิง ๓๓ คน มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๒ คน มีอายุ ๒๑ – ๓๐ ปี จำนวน ๑๙ คน มีอายุ ๓๑ – ๔๐ ปี จำนวน ๑๐ คน มีอายุ ๔๑ – ๕๐ ปี จำนวน ๑๑ คน มีอายุ ๕๑ – ๖๐ ปี จำนวน ๖ คน ด้านการศึกษา มัธยมศึกษา จำนวน ๔ คน ระดับปริญญาตรี จำนวน ๓๕ คน และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๘ คน และผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมดมีความเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติในฐานะประชาชน

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ที่ได้แสดงความคิดเห็นมี จำนวน ๔๗ ราย ประกอบด้วย

๑. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. กระทรวงพาณิชย์

๓. กระทรวงคมนาคม
๔. กระทรวงศึกษาธิการ
๕. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๖. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. กระทรวงสาธารณสุข
๘. กระทรวงอุตสาหกรรม
๙. กรมปศุสัตว์
๑๐. กรมป่าไม้
๑๑. กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
๑๒. กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
๑๓. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๔. กรมควบคุมมลพิษ
๑๕. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๑๖. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพรรณพืช
๑๗. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๑๘. กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
๑๙. กรมการพัฒนาชุมชน
๒๐. กรมประชาสัมพันธ์
๒๑. สำนักงานสถิติแห่งชาติ
๒๒. สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒๓. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
๒๔. สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
๒๕. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒๖. สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน
๒๗. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดอุดรธานี
๒๘. สำนักงานจังหวัดอำนาจเจริญ
๒๙. สำนักงานจังหวัดเพชรบุรี
๓๐. การเคหะแห่งชาติ
๓๑. องค์การจัดการน้ำเสีย
๓๒. สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ
๓๓. สถาบันพระปกเกล้า
๓๔. สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน
๓๕. สำนักงานจังหวัดตรัง
๓๖. สำนักงานจังหวัดนครสวรรค์
๓๗. สำนักงานจังหวัดร้อยเอ็ด
๓๘. สำนักงานจังหวัดอุทัยธานี
๓๙. สำนักงานจังหวัดอุบลราชธานี
๔๐. สำนักงานจังหวัดสุโขทัย
๔๑. สำนักงานจังหวัดร้อยเอ็ด

๔๓. สำนักงานจังหวัดมุกดาหาร
 ๔๔. สำนักงานจังหวัดมหาสารคาม
 ๔๕. สำนักงานจังหวัดขอนแก่น
 ๔๖. สำนักงานจังหวัดพิจิตร
 ๔๗. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑. การกำหนดความหมายของคำว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” “นโยบายสาธารณะ” “หน่วยงานของรัฐ” “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และ “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๓)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย (<i>ประชาชน ๔๕ คน</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดอำนาจเจริญ</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดแม่ฮ่องสอน</i>) - มีความเหมาะสม เนื่องจากคำนิยามมีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่ายทั้งต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประชาชน และชุมชน (<i>จังหวัดร้อยเอ็ด</i>) - การกำหนดความหมายของคำว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” “นโยบายสาธารณะ” “หน่วยงานของรัฐ” “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และ “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๓) เห็นว่ามีความเหมาะสมมากเพราะเป็นการกำหนดบทนิยามที่มีความหมายชัดเจนและเหมาะสมแล้ว แต่อย่างไรก็ดี ในนิยามคำว่า “นโยบายสาธารณะ” ควรเพิ่ม “แผนพัฒนาท้องถิ่น” และ “แผนพัฒนาจังหวัด” (<i>กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น</i>) - การกำหนดความหมายของคำว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” “นโยบายสาธารณะ” “หน่วยงานของรัฐ” “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และ “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” มีความเหมาะสมมาก เนื่องจากเป็นการกำหนดความหมายที่ทำให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุม ป้องกันการเกิดปัญหาการตีความได้ (<i>การเคหะแห่งชาติ</i>) - มีความเหมาะสม เนื่องจากความหมายของคำนิยามมีความครอบคลุมและชัดเจนแล้ว (<i>จังหวัดนครสวรรค์</i>) - เหมาะสมแล้ว (<i>สำนักงานสถิติแห่งชาติ</i>)	- ความหมายของคำว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” มีความเหมาะสมดีแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม “นโยบายสาธารณะ” เป็นอำนาจของฝ่ายบริหารโดยแท้ การที่ให้ประชาชนหรือเอกชนที่มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนกำหนดแนวทางการดำเนินการทางนโยบายสาธารณะจนมากเกินไป อาจส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะได้ ดังนั้น การกำหนดขอบเขตในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายสาธารณะจึงต้องมีความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งโดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะประกอบเสมอ ทั้งนี้ ความหมายของคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” และ “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” มีความเหมาะสมดีแล้ว แต่ในส่วนของความหมายของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นการใช้ถ้อยคำกว้างมากเกินไป เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจึงต้องมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะด้วย มิใช่ครอบคลุมกว้างไปถึงเจ้าหน้าที่ทั่วไปในหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ (<i>จังหวัดเพชรบุรี</i>) - การมีส่วนร่วมของประชาชน เห็นด้วยว่ามีการกำหนดความหมายที่เหมาะสม เนื่องจาก เป็นการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและสร้างการรับรู้ในทุกกระบวนการทำงานของ หน่วยงานรัฐทุกกระบวนการตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นชอบกับหลักการ โดยเห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ของปวงชนชาวไทย ตามมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๗๘ ประการ ต่อมาการบริหารราชการแผ่นดินมีวัตถุประสงค์ เพื่อความสุข ความปลอดภัย และความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชน จึงเป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ประการสำคัญ การมีส่วนร่วมของประชาชนจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินต่อเมื่อประชาชนได้เข้าร่วมด้วยความสมัครใจ ไม่เกิดจากการบังคับขู่เข็ญ และด้วยความเสมอภาค อีกทั้ง หน่วยงานของรัฐมีความจริงใจและจริงจัง ในการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยส่วนรวมอย่างแท้จริง (<i>กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช</i>) - เห็นด้วยในหลักการและมีข้อสังเกตเกี่ยวกับนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ซึ่งหมายความว่ารวมถึง ศาล ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวมีความเป็นอิสระไม่อยู่ ภายใต้การบังคับบัญชาของฝ่ายบริหาร จึงควรกำหนดเฉพาะหน่วยธุรการของหน่วยงานดังกล่าวที่จะอยู่ภายใต้ พระราชบัญญัตินี้ (<i>สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี</i>) - เหมาะสม (<i>จังหวัดอุบลราชธานี</i>) - การกำหนดความหมายคำว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” “นโยบายสาธารณะ” “หน่วยงานของรัฐ” “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามร่างพระราชบัญญัติฯ มีความชัดเจนและเหมาะสมแล้ว และมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า การกำหนดความหมายคำว่า “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” ตามร่างพระราชบัญญัติ จะไม่หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์ ได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบโดยทางอ้อม จากนโยบายสาธารณะ (<i>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</i>) - การมีส่วนร่วมของประชาชน มีความเหมาะสม นโยบายสาธารณะ มีความเหมาะสม	- นโยบายสาธารณะ เห็นว่ามีการกำหนดความหมายที่ความเหมาะสม เนื่องจากเป็นการกำหนดความหมายครอบคลุมถึงสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินการที่รัฐต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดทำขึ้น และมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามความในหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐอันความในหมวดนี้เป็นแนวทางให้รัฐดำเนินการตรากฎหมายและกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน - หน่วยงานของรัฐ เห็นว่าการกำหนดความหมายหน่วยงานของรัฐไว้ทุกระดับ ทั้งราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ มีความเหมาะสมต่อการ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทต่อการตรวจสอบการดำเนินการของหน่วยงานรัฐ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่าการใช้อำนาจทางตุลาการหรือศาล เป็นการใช้อำนาจทางการพิจารณาอรรถคดี มิใช่การใช้อำนาจทางการบริหารเพื่อดำเนินการใน แนวนโยบายสาธารณะ หากจะกำหนดให้ศาลหมายความว่าถึงหน่วยงานของรัฐ ก็อาจจะกำหนดให้ชัดเจนว่าเฉพาะส่วน ที่ไม่เกี่ยวข้องกับอรรถคดีหมายความว่าถึงหน่วยงานของรัฐ - เจ้าหน้าที่ของรัฐ เห็นว่ามีการกำหนดความหมายที่มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากเป็นการกำหนดขอบเขตไว้อย่างกว้างขวางถึงบรรดาผู้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐทุกกรณี - ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เห็นว่ามีการกำหนดความหมายที่มีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นการกำหนดตัวผู้ได้รับผลจากการดำเนินการตามนโยบายสาธารณะ โดยตรง ไม่ว่าผลนั้นอาจเป็นคุณหรือโทษแก่บุคคลดังกล่าว โดยกำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการนโยบายสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ (<i>กรมป่าไม้</i>) - เห็นด้วยในหลักการ มีข้อสังเกต ดังนี้ คำว่า “นโยบายสาธารณะ” เห็นควรกำหนดขอบเขตหรือประเภทของนโยบายสาธารณะให้เกิดความชัดเจนว่า ครอบคลุมนโยบายสาธารณะใน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
หน่วยงานของรัฐ มีความเหมาะสม ทั้งนี้ สำหรับ ศาล ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการ เห็นว่าเพื่อการปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สุจริตเที่ยงธรรม และเป็นองค์กรสาธารณะที่มีหน้าที่ในการวินิจฉัยข้อพิพาทเกี่ยวกับพลเมือง แรงงาน กิจการ และอาชญากรรมภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความเหมาะสม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความเหมาะสม <i>(จังหวัดสุโขทัย)</i> - มีความเหมาะสม เนื่องจากความหมายของคำนิยามมีความครอบคลุมและชัดเจนแล้ว <i>(กรมประชาสัมพันธ์)</i> - เห็นด้วย <i>(สถาบันพระปกเกล้า)</i> - เห็นด้วย <i>(กรมพัฒนาชุมชน)</i>	ระดับใดบ้าง เพื่อให้เกิดความชัดเจนในนำหลักการในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปใช้ทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของร่างกฎหมาย คำว่า “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” เห็นควรกำหนดประเภทหรือลักษณะของความเสียหายหรือผลกระทบโดยตรง จากนโยบายสาธารณะ เพื่อลดปัญหาการตีความและให้พิจารณาด้วยคำตามกฎหมายที่สาระสำคัญที่ใกล้เคียง ยกตัวอย่างเช่นพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดความหมายของคำว่า “ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อร่างกฎหมาย” ว่าเป็นบุคคลซึ่งได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายในด้านการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ หรือผลกระทบในทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ <i>(กรมควบคุมมลพิษ)</i> - เห็นควรเพิ่มเติมความหมายของบทนิยามศัพท์ “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” โดยให้หมายความ รวมถึงผู้ซึ่งได้รับผลกระทบโดยอ้อมจากนโยบายสาธารณะ... ด้วย <i>(สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)</i> - ควรพิจารณาขอบเขตและความหมายของคำว่า “ประชาชน” ว่ามีขอบเขตรวมถึง นิติบุคคลเอกชน เช่น บริษัท มูลนิธิ สมาคม เป็นต้น หรือรวมถึงคณะบุคคล ชุมชนท้องถิ่น ซึ่งอาจไม่เป็นนิติบุคคล หรือไม่ รวมทั้งควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยาม “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” ที่รวมถึงชุมชน องค์การภาคประชาชน การนิยามโดยใช้คำว่า “ได้แก่” อาจเป็นการกำหนดจำกัดขอบเขตเฉพาะกิจกรรมที่ประชาชนมีสิทธิ ตามกฎหมายรับรองไว้ จึงควรพิจารณาลักษณะกิจกรรมให้รอบด้านและครบถ้วน ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชน ควรหมายรวมถึงกระบวนการประสานสัมพันธ์ ทั้งระหว่างภาครัฐกับประชาชน และ/หรือ ระหว่างภาครัฐกับประชาชน (กลุ่มเห็นด้วย) กับประชาชน (กลุ่มเห็นต่าง) เพื่อสร้าง ความเข้าใจร่วมกันด้วย เนื่องจากการมีส่วนร่วมมิใช่เพียงความร่วมมือ โดยครอบคลุมถึงความสัมพันธ์ที่มีความขัดแย้ง หรือมีความประสาน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	กลมกลืน หรือมีการแข่งขันร่วมด้วย ซึ่งต้องรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในทุกระดับ การพัฒนาการดำเนินการของรัฐอย่างเป็นรูปธรรมทั้งในรูปแบบของการร่วมรับรู้ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมพิจารณา ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการและร่วมติดตามตรวจสอบและประเมินผล (๓) คำนิยาม “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” หมายความว่า ผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์ ได้รับความเสียหาย หรือได้รับผลกระทบโดยตรงจากนโยบายสาธารณะ ชุมชนองค์กรภาคประชาชน หรือหน่วยงานของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานนโยบายสาธารณะ และบุคคลอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด การกำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำกัดเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงเท่านั้นเป็นการจำกัด สิทธิของประชาชนทั่วไปที่อาจได้รับประโยชน์หรือความเสียหายโดยอ้อม ดังนั้น ผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อม ทุกกลุ่มควรมีโอกาสเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมด้วย (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)) - การกำหนดความหมายของคำสำคัญดังกล่าวทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีความถูกต้องชัดเจน ซึ่งในบทนิยามคำว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” และ “นโยบายสาธารณะ” ทำให้ขอบเขตการให้สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องที่กระทบต่อประโยชน์สาธารณะมีความชัดเจนยิ่งขึ้น แต่คำนิยาม “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ที่หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ ทำให้เกิดการตีความได้อย่างกว้าง เห็นควรบัญญัติให้มีความหมายเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น ดังเช่นในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้น (สำนักงานจังหวัดอุทัยธานี) - ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดคำนิยาม “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” เนื่องจากไม่ได้ กำหนดให้รวมถึงประชาชนซึ่งในร่าง พ.ร.บ. ในข้อ ๖ และข้อ ๗ ใช้คำว่าประชาชน แต่ข้อ ๔ ใช้คำว่าประชาชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงเห็นควรทบทวนการใช้ถ้อยคำในร่าง พ.ร.บ. ให้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	สอดคล้องกันเพื่อให้เกิดความชัดเจน (สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน) - การกำหนดความหมายดังกล่าวมีความครบถ้วนและเหมาะสมแล้ว อนึ่ง มีข้อสังเกตในส่วน “หน่วยงานของรัฐ” ที่กำหนดถึงหน่วยงานศาล และองค์กรอิสระนั้น กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อความเป็นอิสระและความเป็นกลางในการปฏิบัติงานของหน่วยงานดังกล่าว และ “นโยบายสาธารณะ” มีการกำหนดรวมถึงการออกกฎหมาย อาจทำให้เกิดความซ้ำซ้อนขึ้นได้ เนื่องจากปัจจุบันมีพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้ต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียในการตรากฎหมายและกฎหมายซึ่งมีเจตนารมณ์ที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการ เฉกเช่นเดียวกับเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. อีกทั้ง มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการไว้ละเอียดรอบคอบและยืดหยุ่นอยู่แล้ว จึงไม่เห็นด้วยที่จะกำหนดเรื่องการออกกฎหมายไว้ในร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) - มาตรา ๓ เห็นว่า “หน่วยงานของรัฐ” ที่กำหนดถึงศาล ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอัยการนั้น ควรกำหนดให้ชัดแจ้งว่าเฉพาะส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับบรรทัดคดี (กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) - ไม่เห็นด้วย เพราะ ๑) ความหมายของคำว่า “ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง” และ “นโยบายสาธารณะ” ควรกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนเพื่อให้ชัดเจนในทางปฏิบัติ และไม่สิ้นเปลืองงบประมาณ ๒) คำจำกัดความมีความหมายที่กว้างเกินไป อาจก่อให้เกิดปัญหาในการตีความ ๓) แต่ละหน่วยงานมีกฎระเบียบในการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงาน หากกำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานควรกำหนดขั้นตอนและแนวทาง รวมถึง ระยะเวลาให้ชัดเจน เพื่อให้การ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	ปฏิบัติงานมีความคล่องตัว และรวดเร็ว (จังหวัดมหาสารคาม) - มาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ซึ่งได้กำหนด นิยามคำว่า “นโยบายสาธารณะ” ให้หมายความรวมถึงการออกกฎหมายการจัดทำงบประมาณและการดำเนินงานตามหน้าที่และการบริการต่อ สาธารณะของหน่วยงานของรัฐ และได้กำหนดนิยามของคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ให้หมายความรวมถึง ศาล ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการ องค์การอิสระตาม รัฐธรรมนูญนั้น การดำเนินงานของ ศาล ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการ องค์การ อิสระตามรัฐธรรมนูญ ต้องคำนึงถึงหลักความเป็นอิสระในการ ดำเนินงาน ซึ่งตาม มาตรา ๑๘๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดให้ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการตัดสิน อรรถคดี โดยเร็ว เป็นธรรม ปราศจาก อคติทั้งปวง และมาตรา ๒๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้ อัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดี และการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยรวดเร็ว เทียบธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง อีกทั้งมาตรา ๒๑๕ ของ รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย เป็นองค์การที่ จัดตั้งขึ้นให้มีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และการใช้อำนาจขององค์การอิสระต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียบธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ จึงอาจไม่สามารถที่จะรับฟังความเห็น ของประชาชนในการดำเนินคดี พิจารณาพิพากษาคดี อาจทำให้กระบวนการล่าช้าและอาจเป็นการขัดกับหลักความเห็นอิสระขององค์การตุลาการตามที่กำหนด ไว้ในรัฐธรรมนูญ (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ) - นิยาม “นโยบายสาธารณะ” ในมาตรา ๓ ควรกำหนดเฉพาะการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่มีผลกระทบกับประชาชนในวงกว้าง นิยาม “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในมาตรา ๓ ควรกำหนดให้มีความชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดประเด็นการตีความว่า บุคคลใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เนื่องจากนิยาม “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในกฎหมาย แต่ละฉบับมีความหมายที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับขอบเขตการบังคับใช้ของกฎหมายนั้น ๆ (กระทรวงอุตสาหกรรม)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	- ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ซึ่งเป็นร่าง กฎหมายที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจะต้องมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองประชาชนในการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงการ แสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๓ คำนิยาม "การมีส่วนร่วมของประชาชน" หมายความว่า การ ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ของรัฐ และประชาชนใน การจัดทำและดำเนินนโยบายสาธารณะโดยให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจของหน่วยงาน ของรัฐ ได้แก่ การริเริ่ม การวางแผน การให้และรับรู้ ข้อมูล การเสนอและรับฟัง ความคิดเห็น การร่วม ดำเนินการ การร่วมติดตาม การประเมินผล และการ ร่วมตรวจสอบการดำเนิน นโยบายสาธารณะ รวมทั้ง การพิจารณา แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกนโยบาย สาธารณะ "นโยบายสาธารณะ" หมายความว่า แนวทางในการ ดำเนินการของรัฐในเรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การพัฒนาจังหวัดและ กลุ่มจังหวัด การพัฒนา ท้องถิ่น การผังเมือง และ ชุมชนเมือง แผนงานและโครงการพัฒนาของ หน่วยงานรัฐที่จัดทำขึ้นตาม แนวทางในการ ดำเนินการของรัฐหรือโดยวิธีการให้สัมปทาน หรือ อนุญาตให้บุคคลอื่นทำ และกิจกรรมที่ ก่อให้เกิด ผลกระทบต่อคุณภาพสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชน รวมถึงการออกกฎหมาย การจัดทำ บประมาณและการดำเนินงานตามหน้าที่ และการ บริการต่อสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ "หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า ราชการ ส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาล ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การ อัยการ องค์การอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการ และอยู่ในกำกับของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐ และหน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับ สัมปทานหรือได้รับ มอบหมายให้ใช้อำนาจแทน หน่วยงานของรัฐ จึงมีความเหมาะสมเนื่องจากได้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	อธิบายความหมายชัดเจน แล้วเช่น “การมีส่วนร่วมของประชาชน” ได้อธิบายถึงการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐและประชาชน ในการจัดทำและดำเนินนโยบายสาธารณะโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐ อย่างละเอียดแล้ว และเมื่อเปรียบเทียบกับ นิยามของคำว่า “โครงการของรัฐ” “หน่วยงานของรัฐ” “ผู้มีส่วนได้เสีย” ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ใกล้เคียงกัน (จังหวัดขอนแก่น)

๒. การกำหนดให้กฎหมายใดที่บัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน การดำเนินการนั้นให้มีมาตรฐานการดำเนินการไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และหากมาตรฐานต่ำกว่าก็ให้เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๕)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย (ประชาชน ๔๕ คน) - มีความเหมาะสมแล้ว (จังหวัดอำนาจเจริญ) - มีความเหมาะสมแล้ว (จังหวัดเพชรบุรี) - มีความเหมาะสมดีแล้ว (จังหวัดแม่ฮ่องสอน) - มีความเหมาะสม ทำให้ประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมได้มากขึ้น (จังหวัดร้อยเอ็ด) - มีความเหมาะสมแล้ว (องค์การจัดการน้ำเสีย) - การกำหนดให้กฎหมายใดที่บัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน การดำเนินการนั้น ให้มีมาตรฐานการดำเนินการไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และหากมาตรฐานต่ำกว่า ก็ให้เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๕) เห็นว่า มีความเหมาะสมมาก เพราะสอดคล้องกับหลักการของร่างกฎหมายฉบับนี้ที่กำหนดให้มีกฎหมายกลางเพื่อเป็นหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติแก่หน่วยงานของรัฐในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เทียบเคียงพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) - มีความเหมาะสมมาก เนื่องจากการดำเนินการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการดำเนินการให้มีความชัดเจน เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาความขัดแย้ง ในกรณีที่มี	- เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่มีประสิทธิภาพในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะ หรือการดำเนินโครงการที่อาจส่งผลกระทบโดยตรง ต่อตนเอง จึงเห็นว่าการกำหนดให้มีกฎหมายดังกล่าวมีความเหมาะสมอย่างยิ่ง เพื่อส่งเสริมให้การมีส่วนร่วมของประชาชน มีหลักเกณฑ์และมาตรฐานอย่างเดียวกัน ทำให้ระบบการบังคับใช้กฎหมายและการตีความเป็นเอกภาพ และหน่วยงานของรัฐสามารถรับผิดชอบ และปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง (กรมป่าไม้) - มาตรา ๕ เห็นว่า หากมีหน่วยงานใดกำหนดแนวทางการรับฟังความคิดเห็นไว้เป็นการ เฉพาะเรื่องแล้ว ก็ควรเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะเรื่องนั้นๆ ไม่ควรต้องดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) - ไม่เห็นด้วย เพราะคำว่า “มาตรฐานต่ำกว่า” ควรกำหนดสิ่งที่เป็นมาตรฐานไว้เปรียบเทียบ และหากมีกฎหมายฉบับอื่นควรยกเลิกให้กฎหมายฉบับนี้บังคับใช้เพียงฉบับเดียว (จังหวัดมหาสารคาม) - มาตรา ๕ แห่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ได้กำหนดให้ ประชาชนมีสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการตัดสินใจ และการดำเนินนโยบายสาธารณะของหน่วยงาน ของรัฐนั้น ซึ่ง

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
กฎหมายอื่นกำหนดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ต่างจากร่างพระราชบัญญัตินี้ (<i>การเคหะแห่งชาติ</i>) - เห็นด้วยในหลักการ โดยมีข้อสังเกตว่า เห็นควรให้พิจารณากำหนดแนวทางหรือวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนของนโยบายสาธารณะว่า ครอบคลุมนโยบายสาธารณะในระดับใด เพื่อให้เกิดความชัดเจนในนำหลักการในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปใช้ทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ ของร่างกฎหมาย พร้อมทั้งพิจารณาศึกษากฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในปัจจุบันว่า มีการ กำหนดมาตรฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนตามกฎหมาย ให้มีความสอดคล้องในหลักการของร่าง พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว (<i>กรมควบคุมมลพิษ</i>) - มีความเหมาะสม เพราะร่างพระราชบัญญัตินี้ เปรียบเสมือนกฎหมายกลางในการกำหนด มาตรฐานการดำเนินการให้สิทธิแก่ประชาชนที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและในการดำเนินนโยบายสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนหน่วยงานของรัฐจะต้องส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองประชาชนในการมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นดังกล่าว หากกฎหมายใดมีมาตรฐานการดำเนินการต่ำกว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรที่จะให้ดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (<i>จังหวัดนครสวรรค์</i>) - - เหมาะสมแล้ว (<i>สำนักงานสถิติแห่งชาติ</i>) - เห็นชอบกับหลักการ เพื่อให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการตามขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชนมีมาตรฐานและบรรทัดฐานที่แน่นอน มีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรม เป็นไปในแนวทางเดียวกัน (<i>กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช</i>) - เห็นด้วยในหลักการและมีข้อสังเกตว่า การจะพิจารณาว่ากฎหมายฉบับใดมีมาตรฐานสูงกว่าหรือต่ำกว่า พระราชบัญญัตินี้ จำเป็นจะต้องใช้ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย เนื่องจากปัจจุบันมีกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	ทำให้ประชาชนทุกคนไม่ว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของรัฐ สัมปทานรวมถึงการออกกฎหมาย และการดำเนินงานตามหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ สามารถมีส่วนร่วม ร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินนโยบายสาธารณะของรัฐได้ ซึ่งทำให้ผลจากการ รับฟังความคิดเห็นอาจไม่สอดคล้องกับพื้นที่ สภาพปัญหาที่จะ ขยับเคลื่อนนโยบายสาธารณะนั้น จึงเห็นควรกำหนดให้เฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องตามนิยามคำว่า “ผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง” ตามข้อ ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ... เท่านั้นเป็นผู้มีสิทธิในการมีส่วนร่วมต่อการตัดสินใจในการดำเนินนโยบายสาธารณะของรัฐนั้น (<i>กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ</i>)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
หลายฉบับ (<i>สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากมีกฎหมายที่บัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ฉบับอื่นอีก เช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และไม่ถูกยกเลิกโดยร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ การบัญญัติว่าหากกฎหมายอื่นมีมาตรฐานต่ำกว่าเกณฑ์ก็ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทำให้ไม่เกิดปัญหาการบังคับใช้กรณีที่กฎหมาย ๒ ฉบับ มีเนื้อความขัดแย้งกัน (<i>จังหวัดอุทัยธานี</i>) - เหมาะสม (<i>จังหวัดอุบลราชธานี</i>) - เห็นด้วย (<i>สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน</i>) - การกำหนดเรื่องมาตรฐานการดำเนินการไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้มีความเหมาะสมแล้ว (<i>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</i>) - มีความเหมาะสม (<i>จังหวัดสุโขทัย</i>) - หลักการดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้จะเป็น กฎหมายหลักและเป็นกฎหมายกลางที่รับรองสิทธิขั้นพื้นฐานในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ (<i>กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</i>) - มีความเหมาะสม เพราะร่างพระราชบัญญัตินี้เปรียบเสมือนกฎหมายกลางในการกำหนดมาตรฐานการดำเนินการให้สิทธิแก่ประชาชนที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและในการดำเนินนโยบายสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนหน่วยงานของรัฐจะต้องส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองประชาชนในการมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นดังกล่าว หากกฎหมายใดมีมาตรฐานการดำเนินการต่ำกว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรที่จะให้ ดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (<i>กรมประชาสัมพันธ์</i>) - เห็นด้วย (<i>สถาบันพระปกเกล้า</i>) - เห็นด้วย (<i>กรมพัฒนาชุมชน</i>) - การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นสิทธิซึ่งมีความสำคัญยิ่งตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ กล่าวคือ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สาธารณะใน ครอบครองของหน่วยงาน	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ของรัฐ เสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดย รวดเร็วและพ้อง หน่วยงานของรัฐให้ผิด เนื่องจากการกระทำ หรือการละเว้นการกระทำ ของ ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นการปกครองโดยประชาชน เพื่อประชาชนการ กำหนดให้ กฎหมายใดที่บัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วม ของประชาชน การดำเนินการนั้นให้มีมาตรฐานการ ดำเนินการไม่ ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในร่าง พระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นการสร้างบรรทัดฐานหรือ มาตรฐานไว้เพื่อสิทธิ และประโยชน์ของประชาชนจึง มีความเหมาะสม (จังหวัดขอนแก่น)	

๓. การกำหนดขั้นตอนที่หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการให้การมีส่วนร่วมของ ประชาชนเป็นไปได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพในขั้นตอนต่าง ๆ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๗)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย (ประชาชน ๔๖ คน) - มีความเหมาะสมแล้ว (จังหวัดอำนาจเจริญ) - มีความเหมาะสมแล้ว (จังหวัดเพชรบุรี) - มีความเหมาะสมดีแล้ว (จังหวัดแม่ฮ่องสอน) - มีความเหมาะสม เพราะทำให้ประชาชนและ ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ (จังหวัดร้อยเอ็ด) - มีความเหมาะสมแล้ว (องค์การบริหารน้ำเสีย) - ในการกำหนดขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน ไว้เป็นกฎหมาย เห็นว่ามีความเหมาะสม เนื่องจากการที่รัฐให้การรับรองสิทธิของประชาชนว่าตนมีสิทธิ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในเรื่องใด และอย่างไร โดยรัฐ จะต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดทำให้เกิดการมีส่วนร่วม ของประชาชนอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพใน ขั้นตอนต่างๆ ตามที่ กฎหมายกำหนดไว้ (กรมป่าไม้) - การกำหนดขั้นตอนที่หน่วยงานของรัฐจะต้อง ดำเนินการให้การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นไปได้ อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพในขั้นตอนต่าง ๆ มีความ เหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๗) เห็นว่า มีความ เหมาะสมมากเพราะเป็นการคุ้มครองและรับรองวิธีการ ที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนตั้งแต่ขั้นตอน แรกจนถึงขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการ เพื่อคงไว้ซึ่ง ความโปร่งใสและความชอบธรรมแก่หน่วยงานของรัฐ	- การกำหนดขั้นตอนที่หน่วยงานของรัฐต้อง ดำเนินการให้การมีส่วนร่วมของ ประชาชนเป็นไปได้ อย่างทั่วถึงเพียง ๖ ขั้นตอน อาจเป็นการจำกัด ขอบเขตเฉพาะขั้นตอนที่ประชาชนมีสิทธิตาม กฎหมายรับรองไว้ จึงควรพิจารณาให้ครบถ้วน นอกจากนี้ หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการให้การ มีส่วนร่วมของ ประชาชนเป็นไปได้อย่างทั่วถึงและมี ประสิทธิภาพในขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งมีความสอดคล้อง กับหลักการของ International Association for Public Participation (IAPP) ที่จำแนกขั้นตอนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนได้เป็น ๕ ระดับ ได้แก่ ระดับการให้ข้อมูล ข่าวสาร ระดับการรับฟังความคิดเห็น ระดับการเข้า ไปมีส่วนเกี่ยวข้อง ระดับการ ให้ความร่วมมือ และ ระดับการเสริมอำนาจแก่ประชาชน (สำนักงาน พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)) - ไม่เห็นด้วย เพราะกำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ที่เป็นภาระ กับหน่วยงานของรัฐมากเกินไป (จังหวัดมหาสารคาม)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
เพื่อป้องกันข้อโต้แย้งในภายหลัง (<i>กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น</i>) - มีความเหมาะสมมาก เนื่องจาก เป็นการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการที่สามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินนโยบายสาธารณะของหน่วยงานของรัฐได้อย่างแท้จริง (<i>การเคหะแห่งชาติ</i>) - เห็นด้วยในหลักการ โดยมีข้อสังเกตให้พิจารณา เห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในกฎหมายระดับแม่บท เพื่อเกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติว่า หน่วยงานภาครัฐอย่างน้อยจะต้องดำเนินการให้มีส่วนร่วมของประชาชนด้วยวิธีการใดหรือแนวทางใด (<i>กรมควบคุมมลพิษ</i>) - มีความเหมาะสม ครอบคลุมตั้งแต่กระบวนการแรกจนถึงกระบวนการสุดท้ายการของดำเนินนโยบายสาธารณะ (<i>จังหวัดนครสวรรค์</i>) - เหมาะสมแล้ว (<i>สำนักงานสถิติแห่งชาติ</i>) - เห็นชอบกับหลักการ และเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ เป็นดังนี้ “หน่วยงานของรัฐ ต้องดำเนินการให้การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นไปอย่างถูกต้องทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ...” จากร่าง มาตรฐานนี้ทำให้เห็นว่า กระบวนการในการมีส่วนร่วมของประชาชน มีขอบเขตกว้าง ครอบคลุมกระบวนการ ในหลายระดับ ตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการริเริ่ม การให้ข้อมูลและรับข้อมูลจากประชาชน การรับฟังความคิดเห็น การติดตามประเมินผลนโยบายสาธารณะ การตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนการมีส่วนร่วม ในการพิจารณา แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกนโยบายสาธารณะ ดังนั้น นโยบายสาธารณะจึงไม่จำเป็นต้องเริ่มต้น จากหน่วยงานของรัฐแต่เพียงฝ่ายเดียว ประชาชนย่อมมีสิทธิเสนอความต้องการ ความสนใจ ความห่วงกังวล ของตนเอง ตลอดจนแนวทางและวิธีการในการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง การมีส่วนร่วม ของประชาชน โดยเฉพาะในขั้นตอนการติดตามตรวจสอบเป็นขั้นตอนที่สำคัญ ทำให้การดำเนินการตามนโยบายสาธารณะเป็นระบบ มีความต่อเนื่อง และสามารถไปสู่	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (<i>กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช</i>) - เห็นด้วยในหลักการ (<i>สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว โดยมาตรา ๗ มีความสอดคล้องกับบทนิยาม “การมีส่วนร่วมของประชาชน” อีกทั้ง ได้เน้นย้ำให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการให้เป็นไปได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพในขั้นตอนต่าง ๆ (<i>จังหวัดอุทัยธานี</i>) - เหมาะสม (<i>จังหวัดอุบลราชธานี</i>) - เห็นด้วย (<i>สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน</i>) - การกำหนดขั้นตอนที่หน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว (<i>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</i>) - มีความเหมาะสม (<i>จังหวัดสุโขทัย</i>) - เห็นด้วยสำหรับประเด็นการกำหนดขั้นตอนที่หน่วยงานรัฐจะต้องดำเนินการอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ ตามมาตรา ๗ (๑) (๒) มีความเหมาะสมแต่ยังไม่ครบถ้วน โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมในข้อ ๗ (๑) กำหนดให้ข้อมูลและการรับข้อมูลจากประชาชนอย่างถูกต้อง และครบถ้วนรอบด้าน ข้อ ๗ (๒) การรับฟังความเห็นของประชาชนและจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย (<i>กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</i>) - มีความเหมาะสม ครอบคลุมตั้งแต่กระบวนการแรกจนถึงกระบวนการสุดท้ายการของดำเนินนโยบายสาธารณะ (<i>กรมประชาสัมพันธ์</i>) - เห็นด้วย เป็นระดับขั้นของการมีส่วนร่วมที่ประชาชน มีประสิทธิภาพ (<i>สถาบันพระปกเกล้า</i>) - เห็นด้วย เป็นระดับขั้นของการมีส่วนร่วมที่ประชาชน มีประสิทธิภาพ (<i>กรมพัฒนาชุมชน</i>) - การกำหนดให้ประชาชนย่อมมีสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการตัดสินใจและการดำเนินการนโยบายสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ โดยหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการให้ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นไปได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพในขั้นตอนต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ได้กำหนด	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ขั้นตอนที่หน่วยงานของรัฐจะต้อง ดำเนินการให้การมีส่วนร่วมของประชาชน ตามมาตรา ๗ (๑) การให้ข้อมูลและการรับข้อมูลจากประชาชน (๒) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (๓) การมีส่วนร่วมในการริเริ่ม จัดทำ วางแผน ตัดสินใจหรือปฏิบัติตามนโยบาย สาธารณะ (๔) การมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผล นโยบายสาธารณะ (๕) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ (๖) การมีส่วนร่วมในการพิจารณา แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกนโยบายสาธารณะ เมื่อพิจารณาถึงการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔ มีวิธีในการให้ประชาชนมีส่วนร่วม อาทิเช่น การสัมภาษณ์ รายบุคคล การเปิดให้แสดงความคิดเห็นทางไปรษณีย์ ทางโทรศัพท์หรือโทรสาร ทางระบบเครือข่าย สารสนเทศ การประชุมปรึกษาหารือ จึงเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ (จังหวัดขอนแก่น)	

๔. การกำหนดให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนกำหนดความถี่ในการจัดประชุมการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ไม่น้อยกว่าปีละ ๑ ครั้ง มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๘)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย (ประชาชน ๔๔ คน) - มีความเหมาะสมแล้ว (จังหวัดอำนาจเจริญ) - การกำหนดให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนกำหนดความถี่ในการจัดการประชุมการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนไม่น้อยกว่าปีละ ๑ ครั้ง มีความเหมาะสมดีแล้ว (จังหวัดเพชรบุรี) - มีความเหมาะสมดีแล้ว (จังหวัดแม่ฮ่องสอน) - มีความเหมาะสม เพราะทำให้ประชาชนมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ (จังหวัดร้อยเอ็ด) - มีความเหมาะสมแล้ว (องค์การจัดการน้ำเสีย) - การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดประชุมการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของ	- ความเหมาะสมของการกำหนดให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนกำหนดความถี่ในการจัดประชุมการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ไม่น้อยกว่าปีละ ๑ ครั้ง ทั้งนี้ ส่วนสำคัญที่สุดของการมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดกว้าง เสรี และปลอดภัยด้วยสันติวิธี ดังนั้น ควรมุ่งเน้นให้ความสำคัญที่ผลสัมฤทธิ์ในการทำให้ได้มาซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกฝ่ายอย่างสันติ มากกว่ารูปแบบหรือความถี่ในการจัดประชุม (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)) - การที่คณะกรรมการจะกำหนดความถี่ให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดการประชุม การมีส่วนร่วมและรับฟัง

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ประชาชน โดยกำหนดว่าทุกหน่วยงานจะต้องจัดประชุมไม่น้อยกว่าปีละ ๑ ครั้ง มีความเหมาะสม โดยเห็นว่าเป็นระยะเวลาที่เพียงพอ ต่อการนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาและวิเคราะห์สภาพปัญหา โดยต้องจัดทำกรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วย เพื่อนำความคิดเห็นของประชาชนมาประกอบการวิเคราะห์และสรุปผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามแนวนโยบาย สาธารณะ เพื่อให้มีการทบทวนและแก้ไขตามความเหมาะสมต่อไป (กรมป่าไม้) - การกำหนดให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนกำหนดความถี่ในการจัดประชุม การมีส่วนร่วม และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ไม่น้อยกว่าปีละ ๑ ครั้ง มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๘) เห็นว่า มีความเหมาะสมมากเพราะการจัดประชุมอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง ย่อมเป็นผลดี เพราะจะได้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะหรือการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) - มีความเหมาะสมมาก เนื่องจาก การจัดประชุม การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็น ของประชาชน ไม่น้อยกว่าปีละ ๑ ครั้งนั้น จะทำให้การตัดสินใจในนโยบายสาธารณะมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น (การเคหะแห่งชาติ) - เห็นด้วยในหลักการ โดยมีข้อสังเกตว่า เห็นควรให้ผู้เสนอร่างกฎหมาย ศึกษาข้อมูลของโครงการของนโยบายสาธารณะรัฐที่ผ่านมา ว่า มีจำนวนมากน้อยเพียงใด เพื่อนำไปคำนวณหาระยะเวลาในการประชุม การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนได้อย่างมีความเหมาะสมกับสัดส่วนของโครงการนโยบายสาธารณะที่อยู่ภายใต้คำนิยามของร่างพระราชบัญญัตินี้ (กรมควบคุมมลพิษ) - มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากควรให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการดำเนินนโยบายสาธารณะหรือการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อนโยบายนั้น ๆ เพื่อนำมา	ความคิดเห็นของประชาชนดังกล่าว ควรให้เป็นดุลยพินิจของหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ เนื่องจากการจัดประชุมการมีส่วนร่วมของประชาชนจำเป็นต้องพิจารณาถึงความจำเป็น เหมาะสม และ สอดคล้องกับภาระด้านงบประมาณในการดำเนินการ รวมทั้งรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่หลากหลาย ประกอบด้วย (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) - การจัดประชุมควรจัดขึ้นตามความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์และแต่ละ ช่วงเวลาจะมีความเหมาะสมมากกว่า (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) - การกำหนดการประชุมความถี่ขึ้นต่ำดังกล่าวมีความเหมาะสม แต่ในบางกรณี ที่ การประชุมมีความเห็นที่แตกต่างกันไม่ได้ข้อยุติ อาจจำเป็นต้องมีการประชุมมากกว่า ๑ ครั้ง สำนักงาน คณะกรรมการการมีส่วนร่วมควรพิจารณาที่จะสนับสนุนการประชุมหรือดำเนินการเพื่อให้ประชาชน มีส่วนร่วมเมื่อได้รับการร้องขอการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐต่าง ๆ เพื่อมิให้กระทบต่อภารกิจงานที่หน่วยงาน รัฐแต่ละแห่งได้รับงบประมาณที่จำกัด (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) - ไม่เห็นด้วย เพราะน้อยเกินไปในการแก้ปัญหา (จังหวัดมหาสารคาม) - ไม่เห็นด้วย ควรกำหนดอย่างนี้ปีละ ๒ ครั้ง เนื่องจาก รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ประเด็นนโยบายสาธารณะมีกว้างขวางและมีจำนวนประเด็นที่ ไม่น้อยกว่าปีละ 1 ครั้ง มีความ หลากหลาย การประชุมปีละครั้ง อาจกระทบต่อประชาชน (สถาบันพระปกเกล้า) - ไม่เห็นด้วย ควรกำหนดอย่างนี้ปีละ ๒ ครั้ง เนื่องจาก รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ประเด็นนโยบายสาธารณะมีกว้างขวางและมีจำนวนประเด็นที่ ไม่น้อยกว่าปีละ ๑ ครั้ง มีความ หลากหลาย การประชุมปีละครั้ง อาจกระทบต่อประชาชน (กรมพัฒนาชุมชน)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ปรับปรุงแก้ไขให้ตอบสนองความต้องการและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด (จังหวัดนครสวรรค์) - เหมาะสมแล้ว (สำนักงานสถิติแห่งชาติ) - เห็นชอบกับหลักการ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) - มีความเหมาะสมแล้ว โดยเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินนโยบายสาธารณะของหน่วยงานของรัฐในแต่ละปีงบประมาณ ที่มีแผนงานแตกต่างกันออกไป (จังหวัดอุทัยธานี) - เหมาะสม (จังหวัดอุบลราชธานี) - เห็นด้วย (สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน) - มีความเหมาะสม (จังหวัดสุโขทัย) - มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากควรให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการดำเนินนโยบายสาธารณะหรือการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อนโยบายนั้น ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ตอบสนองความต้องการและเกิดประโยชน์ต่อประชาชน มากที่สุด (กรมประชาสัมพันธ์) - การมีส่วนร่วมของประชาชน มีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการ พัฒนาประเทศ กล่าวคือ การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการทางสังคมที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน ฐานะที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียได้เข้ามามีส่วนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การวิเคราะห์ปัญหา การแสดงความคิดเห็น การดำเนินการ การประสานความร่วมมือ การติดตามตรวจสอบ ผลกระทบของการดำเนินการ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการดำเนินการในเรื่องหนึ่งเรื่องใด อันเป็นการแก้ไขปัญหาของชุมชนหรือ ท้องถิ่นของตน เพื่อให้บรรลุตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ เพื่อให้เกิดการป้องกัน แก้ไข และจัดการได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ซึ่งได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดประชุมการ มีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นนโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบต่อ ส่วนได้เสียที่สำคัญของประชาชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและ	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ยังยื่นคำร้องได้ตามความเหมาะสม โดยความถี่ในการจัดประชุม ต้องไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งครั้ง ถือว่ามีความเหมาะสม (<i>จังหวัดขอนแก่น</i>)	

๕. ข้อมูลนโยบายสาธารณะที่หน่วยงานของรัฐจะต้องเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๑)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย (<i>ประชาชน ๔๖ คน</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดอำนาจเจริญ</i>) - มีความเหมาะสมดีแล้ว (<i>จังหวัดแม่ฮ่องสอน</i>) - มีความเหมาะสม ทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ และสามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อตรวจสอบความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (<i>จังหวัดร้อยเอ็ด</i>) - เห็นว่า การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่จะต้องดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงให้ประชาชนรับทราบ โดยกำหนดว่าจะต้องประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เป็นการเหมาะสม ทั้งนี้ เห็นว่าข้อมูลตามที่กำหนดเป็นข้อมูลที่มีรายละเอียดเพียงพอต่อความเข้าใจ เพื่อประกอบการตัดสินใจของประชาชน แล้ว (<i>กรมป่าไม้</i>) - ข้อมูลนโยบายสาธารณะที่หน่วยงานของรัฐจะต้องเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๑) เห็นว่ามีความเหมาะสมมากเพราะเป็นไปตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่รัฐต้องจัดการให้ประชาชนได้มีโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อที่ประชาชนจะได้แสดงความคิดเห็นได้โดยถูกต้องตามความเป็นจริง (<i>กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น</i>) - มีความเหมาะสมมาก ซึ่งประชาชนควรได้รับรู้ถึงข้อมูลนโยบายสาธารณะดังกล่าว ก่อนที่หน่วยงานของรัฐจะดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชนท้องถิ่น (<i>การเคหะแห่งชาติ</i>) - เห็นด้วยในหลักการ โดยมีข้อสังเกตว่า ขอให้พิจารณาพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบด้วย เนื่องจาก	- ข้อมูลนโยบายสาธารณะที่เผยแพร่ให้ประชาชนทราบ ควรจัดทำในรูปแบบที่ประชาชนสามารถเข้าใจได้ง่าย อำนาจความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวแก่ประชาชน ในมาตรา ๑๑ วรรค ๑ แต่อย่างไรก็ตาม ในมาตรา ๑๑ วรรค ๒ ยังมีถ้อยคำที่ยังคลุมเครือ ได้แก่ ถ้อยคำที่ว่า “ ในระยะเวลาที่เพียงพอ ” เห็นว่า ควรกำหนดระยะเวลาให้มีความชัดเจนที่หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับข้อมูลตามวรรค ๑ เนื่องจากความไม่ชัดเจนแน่นอนในแง่ของระยะเวลาอาจทำให้หน่วยงานของรัฐใช้ช่องว่างในถ้อยคำดังกล่าวปฏิบัติตามมาตราดังกล่าวล่าช้าออกไปได้ (<i>จังหวัดเพชรบุรี</i>) - มาตรา ๑๑ เห็นควรเพิ่มเติมข้อมูลที่ประชาชนจะต้องทราบ ดังนี้ (๘) ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับ (๙) รายละเอียดวิธีการ ระยะเวลาการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินนโยบายสาธารณะ (<i>สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</i>) - มาตรา ๑๑ หน่วยงานของรัฐต้องเผยแพร่ข้อมูลนโยบายสาธารณะให้ประชาชนทราบโดยข้อมูลอย่างน้อยต้อง ประกอบด้วย เสนอให้แก้ไขเป็น : ควรต้องประกอบด้วยสิ่งนี้ เพราะอนุ (๑) ถึง (๒) เป็นข้อมูลที่ต้องต้องเผยแพร่ต่อสาธารณะ ทั้งหมด จึงไม่ควรใช้คำว่า “อย่างน้อยต้องประกอบด้วย” เพราะมีความหมายเป็นการให้เลือกว่าจะเผยแพร่ข้อมูล ข้อใดข้อหนึ่ง หรือไม่เผยแพร่ข้อมูลข้อใดก็ได้ (<i>สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดอุตรดิตถ์</i>) - ความเหมาะสมของข้อมูลนโยบายสาธารณะที่หน่วยงานของรัฐจะต้องเผยแพร่ให้ ประชาชนได้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
พระราชบัญญัติดังกล่าว มีเจตนารมณ์ในการกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานรัฐในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทางราชการซึ่งเป็นการรับรองสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ (กรมควบคุมมลพิษ) - มีความเหมาะสม โดยข้อมูลตามที่ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เปิดเผยมีรายละเอียดที่ครบถ้วนแล้ว (จังหวัดนครสวรรค์) - ควรคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย (สำนักงานสถิติแห่งชาติ) - เห็นชอบกับหลักการ เนื่องจากเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต้องเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวม ทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีความรับผิดชอบต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงแสวงหาทางเลือกที่ดีและเหมาะสมที่สุด และมีผลกระทบน้อยที่สุด (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) - เห็นด้วยในหลักการ (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) - มีความเหมาะสมแล้ว (จังหวัดอุทัยธานี) - เหมาะสม (จังหวัดอุบลราชธานี) - การกำหนดประเภทข้อมูลนโยบายสาธารณะขั้นต่ำที่หน่วยงานของรัฐจะต้องเผยแพร่ให้ประชาชนดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) - มีความเหมาะสม ทั้งนี้กรณีที่จะต้องจัดให้มีการจัดประชุมการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน อาจจะเป็นการเพิ่มขึ้นตอน เพิ่มภาระด้านงบประมาณสำหรับการจัดการประชุม ให้กับหน่วยงานของรัฐ (จังหวัดสุโขทัย) - เห็นด้วยสำหรับข้อมูลนโยบายสาธารณะที่หน่วยงานรัฐจะต้องเผยแพร่ให้ประชาชน ได้รับทราบตามมาตรา ๑๑ (๑) - (๗) มีความเหมาะสมดีแล้ว (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) - มีความเหมาะสม โดยข้อมูลตามที่ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เปิดเผยมีรายละเอียดที่ครบถ้วนแล้ว (กรมประชาสัมพันธ์)	รับทราบ ทั้งนี้ ประเด็นสำคัญของการบริหารการมีส่วนร่วมของประชาชนที่หน่วยงานของรัฐต้องพึงตระหนัก ควรให้ความสำคัญทั้งมิติของเวลา บุคคล และความรู้สึก ซึ่ง (๑) เริ่มต้นที่รวดเร็ว เพื่อให้ข้อมูลกระตุ้นให้เกิด ความคิดเห็น และให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนก่อน (๒) การครอบคลุมผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชน มีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง และต้องตระหนักว่าประชาชนแต่ละกลุ่มได้รับผลกระทบจากประเด็นการตัดสินใจไม่เท่ากัน และ (๓) ความจริงใจ หน่วยงานของรัฐต้องจัดการกระบวนการอย่างจริงจัง เปิดเผย ชื่อสัตย์ ปราศจากอคติ ให้เกียรติ ซึ่งกันและกัน และมีการสื่อสารสองทางอยู่ตลอดเวลา (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)) - ไม่เห็นด้วย ให้ประชาชนได้รับทราบ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๑) ความคิดเห็น : เห็นด้วยกับการกำหนดข้อมูลที่จะต้องเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ แต่มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงและในระยะเวลาที่พอเพียงตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๑๑ วรรคสอง) นั้น หากในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ มีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดกระบวนการมีส่วนร่วม วิธีการและระยะเวลาในการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบอยู่แล้ว หน่วยงานของรัฐจะต้องกำหนดวิธีการ เผยแพร่ให้สอดคล้องกับที่คณะกรรมการกำหนดหรือไม่ อย่างไร ควรมีการระบุให้ชัดเจนเพื่อมิให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย เพราะข้อมูลที่จะต้องเผยแพร่มีความเหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดมหาสารคาม</i>) - เห็นด้วย (<i>สถาบันพระปกเกล้า</i>) - เห็นด้วย มีความเหมาะสมมาก เพราะวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สำคัญ คือ การให้ข้อมูลต่อสาธารณชน และให้สาธารณชนได้แสดงความคิดเห็นต่อโครงการและการตัดสินใจต่าง ๆ ของรัฐบาล ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของประชาชนทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ (<i>กรมพัฒนาชุมชน</i>) - ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. เป็นร่าง กฎหมายที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจะต้องมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองประชาชนในการ มีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลนโยบายสาธารณะให้ประชาชนได้รับทราบด้วย โดยข้อมูลที่ต้องเผยแพร่ให้ประชาชนทราบตามร่างฯ มาตรา ๑๑ นั้นประกอบด้วย สารสำคัญของ นโยบายสาธารณะ เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ สถานที่ วิธีการ ขั้นตอน และระยะเวลาที่จะ ดำเนินการ ผลกระทบของการดำเนินการ ทั้งผลดีและผลเสียที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งมาตรการป้องกัน หรือแก้ไข ในกรณีที่เกิดผลเสียหรือผลกระทบ ทางเลือกอื่นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ การวิเคราะห์ความคุ้มค่า เมื่อพิจารณาตาม มาตรา ๑๑ นั้น จึงเห็นด้วยกับการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเผยแพร่ข้อมูลนโยบายสาธารณะให้ประชาชนทราบ (<i>จังหวัดขอนแก่น</i>)	

๖. การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐประกาศการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะ และผลการแสดงความคิดเห็นของประชาชน โดยการประกาศจะต้องแสดงถึงเหตุผล ความจำเป็น มาตรการในการป้องกันหรือเยียวยา การแก้ไขปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ความคุ้มค่าของนโยบายสาธารณะ และการเปรียบเทียบทางเลือกที่ตัดสินใจว่าเหมาะสมที่สุดและทางเลือกอื่น ๆ ซึ่งจะต้องเปิดเผยต่อสาธารณะเพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติและดำเนินนโยบายสาธารณะตามที่ได้ประกาศไปแล้ว มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๒, ๑๓)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย (<i>ประชาชน ๔๖ คน</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดอำนาจเจริญ</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดเพชรบุรี</i>) - มีความเหมาะสมดีแล้ว (<i>จังหวัดแม่ฮ่องสอน</i>)	- มาตรา ๑๒ ที่กำหนดให้ประกาศต้องกระทำโดยเปิดเผยต่อสาธารณะเพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ บทบัญญัติดังกล่าวควรมีกำหนดระยะเวลาเปิดเผยในลักษณะขั้นต่ำ เช่น อย่างน้อยสามสิบวัน เป็น

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีความเหมาะสม ทำให้ประชาชนได้รับทราบการจัดทำนโยบายสาธารณะ และประชาชนสามารถตรวจสอบได้ว่าการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐเป็นไปตามนโยบายที่ตั้งไว้หรือไม่ (จังหวัดร้อยเอ็ด) - มีความเหมาะสม โดยการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะย่อมจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ทำให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการตัดสินใจและการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐได้ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ (กรมป่าไม้) - การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐประกาศการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะ และผลการแสดงความคิดเห็นของประชาชน โดยการประกาศจะต้องแสดงถึงเหตุผล ความจำเป็น มาตรการ ในการป้องกันหรือเยียวยา การแก้ไขปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ความคุ้มค่าของนโยบายสาธารณะ และการเปรียบเทียบทางเลือกที่ตัดสินใจว่าเหมาะสมที่สุดและทางเลือกอื่น ๆ ซึ่งจะต้องเปิดเผยต่อสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติและดำเนินนโยบายสาธารณะ ตามที่ได้ประกาศไปแล้ว มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๒, ๑๓) เห็นว่า มีความเหมาะสมมาก เพราะทำให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการดำเนินนโยบายสาธารณะได้ อันแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงาน ที่เป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) - มีความเหมาะสมมาก เนื่องจาก ภายหลังจากที่หน่วยงานของรัฐได้จัดให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วม และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะแล้ว หน่วยงานของรัฐจะต้องประกาศ การตัดสินใจในนโยบายสาธารณะโดยเปิดเผยต่อสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบเป็นการทั่วไป และสามารถตรวจสอบได้ (การเคหะแห่งชาติ) - เห็นด้วยในหลักการ (กรมควบคุมมลพิษ) - มีความเหมาะสม เพราะประชาชนจะได้ทราบว่าหลังจากที่ได้แสดงความคิดเห็นต่อนโยบาย แล้ว หน่วยงานของรัฐมีแนวคิดหรือวิธีการตัดสินใจต่อ	ต้น เพื่อให้ประชาชนมีระยะเวลาตรวจสอบประกาศต่าง ๆ รวมทั้งสิทธิในกรณีที่พ้นระยะเวลาที่กำหนดให้สามารถใช้สิทธิ ขอข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการประกาศโดยเปิดเผย ต่อสาธารณะเป็นการทำให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งต้องสามารถทำให้ประชาชนมั่นใจได้ว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของตนจะไม่ถูกเผยแพร่โดยเด็ดขาดทั้งทางตรงและทางอ้อมไม่ว่ากรณีใด ๆ ที่จะสื่อไปถึงตัวบุคคล องค์กร ครอบครัวหรือ คนใกล้ชิดได้ - มาตรา ๑๓ เมื่อหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติและดำเนินนโยบายสาธารณะตามที่ได้ประกาศไปแล้ว และต่อมาหากมีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญ และต้องจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วม นั้น (วรรคสอง) ในกรณีดังกล่าวสมควรกำหนดให้หน่วยงานของรัฐระงับหรือชะลอการดำเนินการเพื่อรอการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ แต่ในขณะเดียวกันก็ควรคำนึงถึงระยะเวลาการดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อให้การดำเนินการยังคงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)) - ไม่เห็นด้วย เพราะอาจมีความซ้ำซ้อนกับการดำเนินโครงการนโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบกับประชาชน โดยปกติแล้วก่อนการดำเนินการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะขอความคิดเห็นจากประชาชนผู้ได้รับผลกระทบอยู่แล้ว (จังหวัดมหาสารคาม) - มาตรา ๑๒ แห่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ... ได้กำหนดให้ หน่วยงานของรัฐประกาศการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะ และผลการแสดงความคิดเห็นของประชาชนให้สาธารณะทราบเป็นการทั่วไป และในมาตรา ๑๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องปฏิบัติและดำเนินนโยบายสาธารณะ ตามที่ได้ประกาศไปแล้ว ตามมาตรา ๑๒ หากเกิดเหตุสุดวิสัย ข้อเท็จจริง ที่เปลี่ยนแปลงไป หรือพฤติการณ์พิเศษประการอื่นที่ทำ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
นโยบายนั้นอย่างไร และเหตุใดจึงเลือกวิธีการดำเนินนโยบายสาธารณะเช่นนี้ และหน่วยงานของรัฐต้องมีหน้าที่ปฏิบัติและดำเนินนโยบายสาธารณะตามที่ได้ประกาศไปแล้วอย่างเคร่งครัด (จังหวัดนครสวรรค์) - เหมาะสมแล้ว (สำนักงานสถิติแห่งชาติ) - เห็นชอบกับหลักการ เพื่อเป็นการตรวจสอบทบทวนว่าการแสดงความคิดเห็นของประชาชน และการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะมีความถูกต้อง หรือมีความบกพร่องในสาระสำคัญหรือไม่ อย่างไร สอดคล้องกับการบริหารราชการแผ่นดินที่ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) - เห็นด้วยในหลักการ แต่มีข้อสังเกตว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการประกาศ การตัดสินใจในนโยบายสาธารณะ เพื่อความชัดเจนในการประกาศเรื่องดังกล่าว (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) - มีความเหมาะสมแล้ว เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบนโยบายสาธารณะโดยไม่ต้องยื่นคำขอจากหน่วยงานของรัฐ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงที่มาของนโยบายสาธารณะว่ามีความเหมาะสมและก่อให้เกิดผลกระทบแก่ประชาชนเท่าที่จำเป็นและได้สัดส่วน (จังหวัดอุทัยธานี) - เหมาะสม (จังหวัดอุบลราชธานี) - เห็นด้วย (สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน) - การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการดังกล่าวมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติแล้ว (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) - มีความเหมาะสม (จังหวัดสุโขทัย) - บทบัญญัติดังกล่าวมีความเหมาะสม เพื่อให้การดำเนินการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (หลักธรรมาภิบาล) การมีส่วนร่วม ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	ให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลง ประกาศตามมาตรา ๑๒ ที่กระทบต่อสาระสำคัญของนโยบายสาธารณะ ให้หน่วยงานของรัฐจัดประชุมการมีส่วนร่วมและรับฟังความเห็นของประชาชนเพิ่มเติม และประกาศการตัดสินใจใหม่ให้ประชาชน ทราบเป็นการทั่วไบนั้น เห็นว่า ในเมื่อเป็นกรณีเกิดเหตุสุดวิสัย ข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไป หรือมีพฤติการณ์ พิเศษประการอื่น ทำให้ต้องเปลี่ยนแปลงประกาศตามมาตรา ๑๒ ควรจะกำหนดให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ในทันที หรือกำหนดเป็นวิธีการอื่นในลักษณะพิเศษซึ่งไม่ใช่การรับฟังความเห็นของประชาชนเพิ่มเติม แทนการจัดประชุมการมีส่วนร่วมและรับฟังความเห็นของ ประชาชนเพิ่มเติม (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีความเหมาะสม เพราะประชาชนจะได้ทราบว่าหลังจากที่ได้แสดงความคิดเห็นต่อนโยบาย แล้วหน่วยงานของรัฐมีแนวคิดหรือวิธีการตัดสินใจต่อนโยบายนั้นอย่างไร และเหตุใดจึงเลือกวิธีการดำเนินนโยบาย สาธารณะเช่นนี้ และหน่วยงานของรัฐต้องมีหน้าที่ปฏิบัติและดำเนินนโยบายสาธารณะตามที่ได้ประกาศไปแล้ว อย่างเคร่งครัด (<i>กรมประชาสัมพันธ์</i>) - เห็นด้วย (<i>สถาบันพระปกเกล้า</i>) - เห็นด้วย มีความเหมาะสมมาก เพราะเป็นสิทธิของประชาชนในกระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนทั้งในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การให้ความคิดเห็นและเสนอแนะนโยบาย การร่วมคิดร่วมตัดสินใจในการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม การตัดสินใจทางการเมือง การกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การร่วมปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ การควบคุม กำกับและติดตามประเมินผล รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์การมีส่วนร่วมของประชาชน ในขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพและการดำเนินชีวิตของประชาชน (<i>กรมพัฒนาชุมชน</i>) - การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติและดำเนินนโยบาย - สาธารณะตามที่ได้ประกาศไปแล้ว จะทำให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้อย่างต่อเนื่อง และเมื่อภาครัฐดำเนินนโยบายสาธารณะเสร็จสิ้นแล้วต้องจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการ และรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์หรือผลกระทบเผยแพร่ต่อสาธารณะ ให้ประชาชนสามารถตรวจสอบ และแสดงความคิดเห็นด้วย (<i>จังหวัดขอนแก่น</i>)	

๗. การกำหนดให้ในระหว่างการดำเนินนโยบายสาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำรายงานความก้าวหน้าและเผยแพร่ต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม อีกทั้งเมื่อดำเนินนโยบายสาธารณะเสร็จสิ้นแล้ว จะต้องจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการและรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์หรือผลกระทบเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับทราบ ซึ่งได้กำหนดรูปแบบของรายงาน และอย่างน้อยต้องเผยแพร่ปีละ ๑ ครั้ง มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๔)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย (<i>ประชาชน ๔๖ คน</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดอำนาจเจริญ</i>)	- คณะกรรมการตามกฎหมาย ควรจัดให้มีกรรมการผู้แทนจากภาคประชาชน ภาคเอกชนเพิ่มเติม โดยอาจ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีความเหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดเพชรบุรี</i>) - มีความเหมาะสมดีแล้ว (<i>จังหวัดแม่ฮ่องสอน</i>) - มีความเหมาะสม เพราะทำให้ประชาชนได้รับทราบความก้าวหน้าของงาน และประชาชนสามารถตรวจสอบได้ว่าการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐเป็นไปตามนโยบายที่ตั้งไว้หรือไม่ (<i>จังหวัดร้อยเอ็ด</i>) - เห็นว่า เป็นการเหมาะสมแล้วที่กำหนดไว้เป็นกฎหมายให้มีขั้นตอนและวิธีการที่เหมาะสมต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเห็นด้วยกับการกำหนดรูปแบบและวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในระยะเวลา ระหว่าง การดำเนินนโยบายสาธารณะจนถึงระยะเวลาภายหลังการดำเนินนโยบายสาธารณะจะต้องมีการจัดทำรายงาน ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในรายงานดังกล่าวและจะต้องเผยแพร่ต่อสาธารณะเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนสามารถรับรู้รับทราบอย่างทั่วถึง (<i>กรมป่าไม้</i>) - การกำหนดให้ในระหว่างการดำเนินนโยบายสาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำรายงานความก้าวหน้า และเผยแพร่ต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม อีกทั้งเมื่อดำเนินนโยบายสาธารณะเสร็จสิ้นแล้ว จะต้องจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการและรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์หรือผลกระทบเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับทราบ ซึ่งได้กำหนดรูปแบบของรายงาน และอย่างน้อยต้องเผยแพร่ปีละ ๑ ครั้ง มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๔) เห็นว่า มีความเหมาะสมมากเพราะทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน การประเมินผลสัมฤทธิ์ และผลกระทบที่ได้รับของนโยบายสาธารณะ (<i>กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น</i>) - มีความเหมาะสมมาก ซึ่งการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำรายงานทุกขั้นตอน ในระหว่างการดำเนินนโยบายสาธารณะและเผยแพร่การดำเนินการต่าง ๆ ให้สาธารณชนได้รับทราบ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐได้ (<i>การเคหะแห่งชาติ</i>) - เห็นด้วยในหลักการ (<i>กรมควบคุมมลพิษ</i>)	ใช้ระบบการสรรหาหรือให้เลือกกันเอง เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (<i>สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)</i>) - การรายงานความก้าวหน้าและเผยแพร่สาธารณะอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม และเผยแพร่ต่อสาธารณชน โดยสามารถจัดทำไปพร้อมกับการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการและรายงาน การประเมินผลสัมฤทธิ์ หรือผลกระทบเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับทราบ เมื่อดำเนินนโยบายสาธารณะเสร็จสิ้นที่กำหนดให้เผยแพร่อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อมิให้เป็นภาระแก่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ในระหว่างการดำเนินนโยบายสาธารณะ หากประชาชนต้องการทราบความก้าวหน้า ย่อมมีสิทธิ ที่จะสอบถามหรือตรวจสอบ โดยใช้สิทธิตามกฎหมายในการขอทราบข้อมูลข่าวสารของทางราชการได้อยู่แล้ว (<i>กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</i>)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีความเหมาะสม เพราะทำให้ประชาชนได้รับทราบการผลดำเนินการของรัฐว่าได้ดำเนิน นโยบายสาธารณะไปในทิศทางใดบ้าง มีปัญหา อุปสรรคอย่างไร และการดำเนินการนั้นมีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ ต่อประชาชนมากน้อยเพียงใด (จังหวัดนครสวรรค์) - เหมาะสมแล้ว (สำนักงานสถิติแห่งชาติ) - เห็นชอบกับหลักการ ข้อดีคือเพื่อเป็นการตรวจสอบว่าหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินนโยบายสาธารณะโดยรอบคอบ ครบถ้วน และถูกต้อง ตรงตามเป้าหมายวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยประชาชนจะทำหน้าที่ เฝ้าระวัง หากมีปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินงานจะได้สามารถแก้ไขอย่างทันท่วงที และเพิ่มความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ข้อเสียคือ เป็นการเพิ่มงบประมาณ และเพิ่มหน้าที่ความรับผิดชอบตลอดจน ขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ให้กับหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เนื่องจากการดำเนินนโยบายสาธารณะ ในแต่ละปีมีจำนวนมาก ส่วนราชการมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เพียงพอต่อการกิจที่เพิ่มขึ้น จึงเห็นควร ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างของส่วนราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เหมาะสมกับภารกิจ พัฒนาความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถมีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ราชการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตามระบบคุณธรรม (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) - เห็นด้วยในหลักการ (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) - มีความเหมาะสมแล้ว โดยเป็นการเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระหว่างดำเนินนโยบายสาธารณะและภายหลังจากที่ดำเนินนโยบายสาธารณะเสร็จสิ้นแล้ว (จังหวัดอุทัยธานี) - เหมาะสม (จังหวัดอุบลราชธานี) - เห็นด้วย (สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน) - การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการดังกล่าวมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการ	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ของร่างพระราชบัญญัติแล้ว (<i>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</i>) - มีความเหมาะสม (<i>จังหวัดสุโขทัย</i>) - มีความเหมาะสม เพราะทำให้ประชาชนได้รับทราบการผลดำเนินการของรัฐว่าได้ดำเนิน นโยบายสาธารณะไปในทิศทางใดบ้าง มีปัญหา อุปสรรคอย่างไร และการดำเนินการนั้นมีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ ต่อประชาชนมากน้อยเพียงใด (<i>กรมประชาสัมพันธ์</i>) - เห็นด้วย เพราะรายงานความก้าวหน้ามีข้อมูลครบถ้วน เหมาะสมที่จะเผยแพร่แก่ประชาชน (<i>จังหวัดมหาสารคาม</i>) - เห็นด้วย (<i>สถาบันพระปกเกล้า</i>) - เห็นด้วย เพราะตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๑ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ (<i>กรมพัฒนาชุมชน</i>) - การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญในการสร้างประชาธิปไตย อย่างยั่งยืนและส่งเสริม ธรรมชาติ บาลตลอดจนการบริหารงาน หากการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้นเพียงใด ก็จะช่วยให้มีการ ตรวจสอบ การทำงานของผู้บริหาร และทำให้ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็น การป้องกันนักการเมืองจากการกำหนดนโยบายที่ไม่เหมาะสมกับสังคมนั้น ๆ เห็นด้วยในการ กำหนดว่ารัฐจะต้องจัดทำรายงานความก้าวหน้าและเผยแพร่ต่อสาธารณะ อย่างน้อยต้องเผยแพร่ปีละ ๑ ครั้ง รวมถึง รายงานต้องประกอบด้วย การมีส่วนร่วมของประชาชน ผลกระทบที่มีต่อประชาชน มาตรการป้องกันหรือเยียวยา หรือการดำเนินการแก้ไขปัญหา รวมถึงความก้าวหน้าของการดำเนินงานนโยบายสาธารณะด้วย (<i>จังหวัดขอนแก่น</i>)	

๘. การกำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รวมทั้งการกำหนดให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนพิจารณา คำร้องกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำร้อง หากหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการภายในระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการจะต้องเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี

โดยเร็วที่สุด เพื่อให้มีมติสั่งการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต่อไป มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๕)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย (<i>ประชาชน ๔๖ คน</i>) - มีความเหมาะสม เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์แนวทาง รวมทั้งวิธีการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ (<i>จังหวัดร้อยเอ็ด</i>) - เพื่อเป็นหลักประกันว่าหน่วยงานของรัฐจะปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงเห็นว่าการกำหนดสิทธิให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้องมีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีสิทธิในการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินการตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐอีกทางหนึ่งว่ามีการดำเนินนโยบายสาธารณะมีประสิทธิภาพเพียงใด มีความเป็นธรรม และโปร่งใสหรือไม่ (<i>กรมป่าไม้</i>) - การกำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รวมทั้งการกำหนดให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน พิจารณาคำร้อง กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำร้อง หากหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการภายในระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการจะต้องเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็วที่สุด เพื่อให้มีมติสั่งการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต่อไป มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๕) เห็นว่า มีความเหมาะสมมากเพราะจะได้มีมาตรการบังคับหากไม่มีการปฏิบัติตามร่างกฎหมายฉบับนี้ (<i>กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น</i>) - มีความเหมาะสมมาก เนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้อง ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินนโยบายสาธารณะตามที่ได้ประกาศให้สาธารณชนได้รับทราบเป็นการทั่วไป โดยไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็น ซึ่งการกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาจะทำให้เกิดความรวดเร็ว และเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น (<i>การเคหะแห่งชาติ</i>)	- หน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ นั้นมีได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะรัฐมนตรี หากใช้คำว่า “มีมติสั่งการ” ต่อหน่วยงานของรัฐดังกล่าว จึงไม่น่าจะเหมาะสม (<i>จังหวัดอำนาจเจริญ</i>) - ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำร้องตามมาตรา ๑๕ วรรค ๑ โดยชี้แจงเหตุผลหรือความจำเป็นภายในระยะเวลาที่เหมาะสมแล้ว แต่ถ้ากรณีที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ร้องไม่เห็นด้วยกับคำชี้แจงของหน่วยงาน ของรัฐดังกล่าว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ร้องสามารถยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๑๕ วรรค ๒ ได้หรือไม่ ยังคงเป็นกรณีที่ไม่มีกำหนดไว้ในมาตราดังกล่าว (<i>จังหวัดเพชรบุรี</i>) - หน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ นั้นมีได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะรัฐมนตรี หากใช้คำว่า “มีมติสั่งการ” ต่อหน่วยงานของรัฐดังกล่าว จึงไม่น่าจะเหมาะสม (<i>จังหวัดแม่ฮ่องสอน</i>) - การกำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการหลังพ้นสัปดาห์ นับแต่วันที่ไต่ยื่นคำร้องต่อหน่วยงานของรัฐนั้นได้ เป็นการกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาของหน่วยงานของ รัฐไว้น้อยเกินไป ควรกำหนดให้สามารถยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการได้หลังพ้น ๓๐ วัน นับแต่วันที่ไต่ยื่นคำร้อง ต่อหน่วยงานของรัฐนั้น (<i>จังหวัดตรัง</i>) - มาตรา ๑๕ (๑) ประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ประสงค์ยื่นคำร้อง ต้องไม่แบกรับต้นทุนในการยื่นคำร้องดังกล่าว ทั้งทางตรงและทางอ้อม มาตรา ๑๕ วรรคท้าย การกำหนดให้คณะกรรมการเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อ คณะรัฐมนตรีโดยเร็วที่สุด เพื่อให้มีมติสั่งการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต่อไป ควรเพิ่มเติมข้อความ “<u>ให้มีมติคณะรัฐมนตรีถือเป็นที่สุด</u>” เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิในการยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครอง หรือปรับรูปแบบให้คำวินิจฉัยคณะกรรมการตามวรรคสามมีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วยในหลักการ (<i>กรมควบคุมมลพิษ</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานของรัฐที่มีได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติเพื่อให้ดำเนินการตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดได้ และมีกระบวนการควบคุมกำกับโดยคณะกรรมการฯ และคณะรัฐมนตรีอีกชั้นหนึ่ง (<i>จังหวัดนครสวรรค์</i>) - เหมาะสมแล้ว (<i>สำนักงานสถิติแห่งชาติ</i>) - เห็นชอบกับหลักการ โดยหลักการนี้เป็นการรับรองและคุ้มครองสิทธิของประชาชนต่อหน่วยงาน ของรัฐ เพื่อให้การปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสภาพบังคับที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม (<i>กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช</i>) - เห็นด้วยในหลักการ (<i>สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว เพื่อเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งอาจยื่นคำร้องได้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตามบทนิยามของร่างพระราชบัญญัตินี้ (<i>สำนักงานจังหวัดอุทัยธานี</i>) - เหมาะสม (<i>จังหวัดอุบลราชธานี</i>) - เห็นด้วย (<i>สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน</i>) - การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว (<i>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</i>) - มีความเหมาะสม (<i>จังหวัดสุโขทัย</i>) - มีความเหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเกิดผลสัมฤทธิ์ และบังคับใช้ได้เ็นทางปฏิบัติ (<i>กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานของรัฐที่มีได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติเพื่อให้ดำเนินการตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดได้ และมีกระบวนการควบคุมกำกับโดยคณะกรรมการฯ และคณะรัฐมนตรีอีกชั้นหนึ่ง (<i>กรมประชาสัมพันธ์</i>) - เห็นด้วย เป็นกระบวนการปฏิบัติที่เหมาะสม ทั้งนี้ คำว่า “โดยเร็วที่สุด” อาจก่อให้เกิดปัญหาการตีความ	ตามคำวินิจฉัย เว้นแต่ หน่วยงานของรัฐจะอุทธรณ์ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองหน่วยงานของรัฐ ควรกำหนดมาตรการให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการหรือกำหนดสิทธิหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการต่อบุคคลที่ใช้สิทธิเกินสมควรหรือบุคคลที่ใช้สิทธิโดยไม่สุจริต (<i>สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)</i>) - ไม่เห็นด้วย เพราะกำหนดระยะเวลาสั้นเกินไป อาจก่อให้เกิดความยุ่งยากในทางปฏิบัติขึ้นได้ (<i>จังหวัดมหาสารคาม</i>)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ระยะเวลา จึงควรมีระเบียบหรือแนวปฏิบัติรองรับถึงกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน (สถาบันพระปกเกล้า) - เห็นด้วย เป็นกระบวนการปฏิบัติที่เหมาะสม ทั้งนี้ คำว่า “โดยเร็วที่สุด” อาจก่อให้เกิดปัญหาการตีความระยะเวลา จึงควรมีระเบียบหรือแนวปฏิบัติรองรับถึงกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน (กรมพัฒนาชุมชน) - ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการยื่นคำร้องต่อ หน่วยงานของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ นั้น นอกจากจะเป็นเงื่อนไขหลักของระบอบ ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมแล้ว ยังจะช่วยให้กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาและโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาลเป็นไปด้วยความรอบคอบ ลดความขัดแย้งในสังคมและเกิดประโยชน์สูงสุดทั้งแก่ชุมชน และ ประเทศชาติ เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว การมีส่วนร่วมของ ประชาชนและมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อ ประชาชนหรือชุมชน ประชาชนสามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติตามร่าง พระราชบัญญัติฉบับนี้ รวมทั้งการกำหนดให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนพิจารณา คำร้อง กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำร้อง จึงมีความเหมาะสม (จังหวัดขอนแก่น)	

๙. การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกช่องทาง รวมถึงการจัดให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านระบบดิจิทัล มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๖, ๑๗)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย (ประชาชน ๔๖ คน) - มีความเหมาะสมแล้ว (จังหวัดอำนาจเจริญ) - มีความเหมาะสมแล้ว (จังหวัดเพชรบุรี) - มีความเหมาะสมดีแล้ว (จังหวัดแม่ฮ่องสอน) - มีความเหมาะสม เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์แนวทาง รวมทั้งวิธีการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐได้หลายแนวทาง (จังหวัดร้อยเอ็ด) - สำหรับการใช้ช่องทางผ่านระบบดิจิทัล เป็นช่องทางสำหรับเปิดเผยข้อมูล เป็นการกำหนดที่มี	- การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกช่องทาง รวมถึงการจัดให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านระบบดิจิทัลมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (จังหวัดตรัง) - ไม่เห็นด้วย มีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกช่องทาง รวมถึงการจัดให้มีการมีความคิดเห็น : ถ้อยคำในมาตรา ๑๖ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูล ส่วนร่วมของประชาชนผ่านระบบดิจิทัล มีความเหมาะสมมากน้อย ที่ได้รับทุกช่องทางบนระบบดิจิทัลเพียงช่องทางเดียว ซึ่งไม่รวมถึงการเปิดเผยผ่านช่องทางอื่นๆ เช่น การปิดประกาศ ณ ที่ทำการของ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ความเหมาะสมแล้ว โดยเห็นว่า จะเป็นการสร้างความสะดวก รวดเร็ว ทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้มากยิ่งขึ้น และเล็งเห็นว่า จะเป็นการประหยัดงบประมาณในการจัดทำและดำเนินการเพื่อจัดให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน <i>(กรมป่าไม้)</i> - การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกช่องทาง รวมถึงการจัดให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านระบบดิจิทัล มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๖, ๑๗) เห็นว่า มีความเหมาะสมมากเพราะการจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมรวมทั้งเปิดเผยข้อมูลที่ประชาชนแสดงความคิดเห็น โดยประชาชนมีสิทธิขอให้ปกปิดข้อมูลของตนได้ผ่านทางระบบดิจิทัลนั้น เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น และเป็นการลดค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน เช่น ในเรื่องของเวลาหรือบุคลากร <i>(กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)</i> - มีความเหมาะสมมาก เนื่องจาก การสร้างระบบการเข้าถึงข้อมูลและการใช้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นการสร้างความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อสาธารณะ ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกและความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลและการมีส่วนร่วมดังกล่าว <i>(การเคหะแห่งชาติ)</i> - เห็นด้วยในหลักการ โดยมีข้อสังเกตว่า ขอให้พิจารณาพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบด้วย <i>(กรมควบคุมมลพิษ)</i> - มีความเหมาะสม เนื่องจากควรมีช่องทางการเปิดเผยความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในช่องทางที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความสะดวก ง่าย และรวดเร็ว <i>(จังหวัดนครสวรรค์)</i> - ควรคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย <i>(สำนักงานสถิติแห่งชาติ)</i> - เห็นชอบกับหลักการ เป็นไปตามหลักการของการบริหารราชการแผ่นดินที่ต้องเปิดเผย และตรวจสอบได้ อีกทั้งเป็นการพัฒนาโดยใช้เทคโนโลยี เพื่อให้	หน่วยงานรัฐ หรือสถานที่ เพียงใด (มาตรา ๑๖ และ ๑๗) ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย จึงอาจไม่สอดคล้องกับสภาพสังคม ในบางแห่งที่ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงระบบดิจิทัลได้ <i>(สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน)</i> - ไม่เห็นด้วย เพราะหากเปิดเผยข้อมูลผู้ร้องเรียน หรือพยาน หรือข้อมูลอื่นใด อาจส่งผลกระทบต่อผู้ร้องเรียน และการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ โดยหน่วยงานของรัฐจะ ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลใดหรือไม่ อย่างไร ปกติแล้วจะปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ <i>(จังหวัดมหาสารคาม)</i>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก ทัวถึง และสามารถเข้าใจรายละเอียดของข้อมูลได้ง่าย (<i>กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช</i>) - เห็นด้วยในหลักการ (<i>สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากการนำระบบดิจิทัลมาใช้ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการ เข้าถึงข้อมูล และการมีส่วนร่วมของประชาชน ลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาตรวจสอบข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐ (<i>สำนักงานจังหวัดอุทัยธานี</i>) - เหมาะสม (<i>จังหวัดอุบลราชธานี</i>) - การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการดังกล่าว มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติแล้ว (<i>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</i>) - มีความเหมาะสม (<i>จังหวัดสุโขทัย</i>) - มีความเหมาะสม เพราะจะทำให้การมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะของ ประชาชน ได้เข้าถึงข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของการรับฟังความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง และช่วย ประหยัดงบประมาณ และค่าใช้จ่ายทั้งของหน่วยงานราชการ และประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วม (<i>กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</i>) - มีความเหมาะสม เนื่องจากควรมีช่องทางการเปิดเผยความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนในช่องทางที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความสะดวก ง่าย และรวดเร็ว (<i>กรมประชาสัมพันธ์</i>) - เห็นด้วย เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านระบบดิจิทัลเป็นช่องทางที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย (<i>จังหวัดมหาสารคาม</i>) - เห็นด้วย (<i>สถาบันพระปกเกล้า</i>) - เห็นด้วย เพราะเป็นการเปิดเผยข้อมูลที่มาจากการมีส่วนร่วมดำเนินการตามความคิดเห็นของประชาชนที่มาจากความหลากหลายมุมมองซึ่งเป็นเรื่องที่ดี (<i>กรมพัฒนาชุมชน</i>) - การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการทางสังคมที่ เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียได้เข้ามามีส่วนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การ	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
วิเคราะห์ปัญหา การแสดงความคิดเห็น การดำเนินการ การประสานความร่วมมือ การติดตามตรวจสอบ ผลกระทบของ การดำเนินการ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการดำเนินการในเรื่องหนึ่งเรื่องใดอันเป็นการ แก้ไขปัญหา ของชุมชนหรือท้องถิ่นของตน เพื่อให้บรรลุตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชน และรับฟังความคิดเห็นของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ในช่องทางระบบดิจิทัลตามกฎหมายว่าด้วยการ บริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล (จังหวัดขอนแก่น)	

๑๐. การห้ามมิให้ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องบุคคลในคดีหมิ่นประมาทต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๘)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย (ประชาชน ๔๓ คน) - มีความเหมาะสมแล้ว อีกทั้ง ยังเป็นมาตราที่คุ้มครองประชาชนให้กล้าแสดงความคิดเห็นและเข้ามามีส่วนร่วมต่อนโยบายสาธารณะมากยิ่งขึ้น (จังหวัดเพชรบุรี) - มีความเหมาะสม เป็นการคุ้มครองประชาชนให้กล้าตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำนโยบายสาธารณะ โดยไม่ต้องกลัวว่าจะถูกหน่วยงานของรัฐฟ้องร้องดำเนินคดี (จังหวัดร้อยเอ็ด) - การห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องบุคคลในคดีหมิ่นประมาทต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๑๘) เห็นว่า มีความเหมาะสมมากเพราะร่างกฎหมายฉบับนี้ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นหากให้หน่วยงานของรัฐฟ้องบุคคลในคดี หมิ่นประมาทก็อาจทำให้ประชาชนไม่กล้าที่จะเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ เพราะกลัวว่าจะถูกฟ้องคดีอาญา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) - มีความเหมาะสมมาก ซึ่งหากหน่วยงานของรัฐสามารถฟ้องบุคคลในคดีหมิ่นประมาท ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ จะทำให้ประชาชนไม่สามารถมีส่วนร่วม และแสดง	- ขัดกับหลักนิติธรรม บุคคลที่จะได้รับความคุ้มครองมิต้องถูกฟ้องคดี ควรคุ้มครองเฉพาะบุคคลที่ได้กระทำการโดยสุจริตเท่านั้น (จังหวัดอำนาจเจริญ) - ขัดกับหลักนิติธรรม บุคคลที่จะได้รับความคุ้มครองมิต้องถูกฟ้องคดี ควรคุ้มครองเฉพาะบุคคลที่ได้กระทำการโดยสุจริตเท่านั้น (จังหวัดแม่ฮ่องสอน) - การห้ามโดยไม่มีข้อยกเว้นจะเปิดโอกาสให้มีผู้แสดงความเห็นโดยไม่สุจริตเพื่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ/บุคคลที่เกี่ยวข้อง จึงไม่ควรกำหนดห้ามการฟ้องคดีไว้ เนื่องจากหากเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือข้อความโดยสุจริต หรือเป็นความจริงย่อมได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๓๒๙ และ มาตรา ๓๓๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา (จังหวัดตรัง) - มีข้อสังเกตว่า ในคดีหมิ่นประมาทอาจก่อให้เกิดความรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญาได้ หากเป็นความรับผิดทางแพ่ง ซึ่งพิจารณาตามความในมาตรา ๔๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ความว่า “...ผู้ใดกล่าวหรือโฆษณาแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของบุคคลอื่นก็ดี หรือเป็นที่เสียหายแก่ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญของเขาโดยประการอื่นก็ดี ท่านว่าผู้นั้นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ความคิดเห็นในกระบวนการนโยบายสาธารณะได้อย่างแท้จริง (<i>การเคหะแห่งชาติ</i>) - เห็นด้วยในหลักการ (<i>กรมควบคุมมลพิษ</i>) - มีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชนมิให้ถูกละเมิดเนื่องจากการ แสดงความคิดเห็นโดยสุจริต (<i>จังหวัดนครสวรรค์</i>) - ควรคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย (<i>สำนักงานสถิติแห่งชาติ</i>) - เห็นชอบกับหลักการ และเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมว่า บุคคลนั้นต้องดำเนินการโดยสุจริต ด้วยความเป็นธรรมอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ (<i>กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช</i>) - เห็นด้วยในหลักการ เพื่อไม่ให้หน่วยงานของรัฐใช้ช่องทางของกฎหมายในการปิดกั้นการเสนอความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของประชาชนในการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะนั้น (<i>สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว เพื่อให้ประชาชนสามารถให้ความเห็นและมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ ไม่ถูกหน่วยงานของรัฐนำกฎหมายอาญาในเรื่องของการหมิ่นประมาทมาดำเนินคดีกับประชาชนจนทำให้เกิดความหวาดกลัวในการเข้ามามีส่วนร่วมดังกล่าว (<i>สำนักงานจังหวัดอุทัยธานี</i>) - เหมาะสม (<i>จังหวัดอุบลราชธานี</i>) - เห็นด้วย (<i>สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน</i>) - เห็นด้วย เพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระและเข้าถึงปัญหาได้อย่างแท้จริงในเรื่องนโยบายสาธารณะที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศ แต่ทั้งนี้ ต้องทำความเข้าใจแก่ประชาชนให้ทราบว่ากฎหมายดังกล่าวไม่ได้คุ้มครองถึงกรณีการหมิ่นประมาทตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่รัฐในสังกัดหน่วยงานราชการนั้น ซึ่งหากมีการกระทำที่เข้าข่ายหมิ่นประมาทยังคงต้องถูกดำเนินการตามกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นสิทธิส่วนบุคคลที่ยังต้องได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย (<i>กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</i>) - มีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชนมิให้ถูกละเมิดเนื่องจากการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริต (<i>กรมประชาสัมพันธ์</i>)	ให้แก่ เขาเพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันเกิดแต่การนั้น แม้ทั้งเมื่อตนมิได้รู้ว่าข้อความนั้นไม่จริง แต่หากควรจะได้รู้ได้ผู้ใด...” พิจารณาได้ว่าบุคคลใดอาจเกิดความรับผิดชอบใช้คำสินไหมทดแทนในคดีหมิ่นประมาททางแพ่งก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นจงใจ ก่อความเสียหายประการใดตามที่กฎหมายกำหนด โดยวิธีการกล่าวหรือโฆษณาแพร่หลายข้อความอันเป็นเท็จเท่านั้น ไม่รวมถึงความจริงแต่อย่างใด ดังนั้น หากกล่าวหรือโฆษณาแพร่หลายในประการใดที่เป็นความจริงย่อมไม่เกิดความรับผิด ส่วนในคดีหมิ่นประมาทที่อาจก่อให้เกิดความรับผิดทางอาญานั้นกลับไม่คำนึงถึงความจริงหรือเท็จ แต่ถ้าพิจารณาแล้วน่าจะเกิดความเสียหายแก่บุคคลใดเป็นสำคัญก็เป็นความผิดตั้งความในมาตรา ๓๒๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ความว่า “...ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สามโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นเสียหาย แก่ชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท...” เห็นว่ากฎหมายอาญามุ่งพิจารณาในทางที่น่าจะก่อความเสียหายในการใดตามที่กฎหมายกำหนด การกระทำนั้นเป็นความผิดสำเร็จแล้ว แต่อย่างไรนั้นกฎหมายได้กำหนดกรณียกเว้น ความผิดไว้ตามความในมาตรา ๓๒๙ ความว่า “ผู้ใดแสดงความคิดเห็นหรือข้อความใดโดยสุจริต (๑) เพื่อความชอบธรรมป้องกันตนหรือป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม (๒) ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติการตามหน้าที่ (๓) ตีชม ด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ หรือ (๔) ในการแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรมเรื่องการดำเนินการอันเปิดเผยหรือในการประชุม ผู้นั้นไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท ” ดังนั้น เมื่อการกระทำดังกล่าว เป็นการกระทำโดยสุจริตกฎหมายย่อมยกเว้นไว้ไม่มีความผิดแต่อย่างใด ในข้างต้นจึงมีข้อสังเกตว่า หากเป็นกรณีที่เข้าข่ายการกระทำผิดคดีหมิ่นประมาท หากผู้ใดมีเจตนาไม่สุจริตไม่ว่าอย่างใดย่อมเป็นความผิดต่อกฎหมาย ดังนั้น เพื่อป้องกันความเสียหายต่อ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย (สถาบันพระปกเกล้า)	หน่วยงานของรัฐหาก เป็นการกระทำใดเพื่อสร้างความเสียหายให้แก่หน่วยงานของรัฐ โดยการก่อให้เกิดข้อมูลอันเป็นเท็จเพื่อลดความน่าเชื่อถือต่อความศรัทธาของประชาชนอย่างกว้างขวางในสังคม จึงเห็นว่าไม่ควรห้ามฟ้องร้องประชาชนได้ในความผิดดังกล่าว (กรมป่าไม้) - ไม่เห็นด้วยในหลักการ เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดความผิดฐานหมิ่นประมาทไว้อยู่แล้ว ปรากฏตามมาตรา ๓๒๖ และข้อยกเว้นในความผิดฐานหมิ่นประมาทปรากฏตามมาตรา ๓๒๙ (๓) และ (๔) กรณีแสดงความคิดเห็นหรือข้อความอันสุจริต ในเรื่อง การติชม ด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำหรือการแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรม เรื่อง การดำเนินการอันเปิดเผยในศาลหรือในการประชุม (กรมควบคุมมลพิษ) - “ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ ฟ้องบุคคลในคดีหมิ่นประมาทต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้” อาจมีผลกระทบต่อ ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของหน่วยงานของรัฐ เนื่องจาก หากบุคคลได้รับความคุ้มครองไม่ให้ถูกฟ้องคดี ในความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญาแล้วนั้น อาจแสดงความคิดเห็นใดๆ โดยปราศจากข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งหากบุคคลที่มีส่วนร่วมของประชาชนตามร่างพระราชบัญญัตินี้ แสดงความ คิดเห็นโดยสุจริต และเป็นธรรมแล้ว ก็ย่อมได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดชอบหรือไม่ต้องรับโทษในความผิด ฐานหมิ่นประมาท ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๒๙ และมาตรา ๓๓๐ (องค์การจัดการน้ำเสีย) - มาตรา ๑๘ เห็นว่า เป็นหลักการที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามมาตรา ๒๗ บุคคลย่อมเสมอกันในทางกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพในการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เท่าเทียมกัน อีกทั้ง ประมวลกฎหมายอาญาได้มีการกำหนดข้อยกเว้น เพื่อคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ได้แก่ มาตรา ๓๒๙ (๓) ไว้แล้ว ซึ่งหากเป็นการแสดงความคิดเห็น ในลักษณะที่เป็นปกติวิสัยของประชาชนทั่วไป แม้ว่าอาจจะเป็นการใส่ความ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	บุคคลอื่นให้เสียหาย ก็ถือว่าได้รับการยกเว้นไม่เป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) - บทบัญญัติดังกล่าว กระทบต่อสิทธิของหน่วยงานของรัฐในการฟ้องร้องดำเนินคดีในคดีหมิ่นประมาทซึ่งเป็นความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา จึงควรระบุกรณีที่ให้ความคุ้มครองในแต่ละกรณีให้ชัดเจน (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) - เพื่อเป็นการป้องกันการละเมิดสิทธิของหน่วยงานของรัฐ เพื่อมิให้เสียชื่อเสียง ถูกดูถูก เกลียดชัง หรือรังเกียจ จึงขอสงวนสิทธิของหน่วยงานของรัฐกรณีดังกล่าว (จังหวัดสุโขทัย) - มาตรา ๑๘ เห็นว่า กรณีที่เข้าข่ายการกระทำผิดคดีหมิ่นประมาท หากผู้ใด มีเจตนาไม่สุจริตไม่ว่าอย่างใด ย่อมเป็นความผิดต่อกฎหมาย ดังนั้น เพื่อป้องกันความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ หากเป็นการกระทำใดเพื่อสร้างความเสียหายให้แก่หน่วยงานของรัฐ โดยการก่อให้เกิดข้อมูลอันเป็นเท็จ เพื่อลดความน่าเชื่อถือต่อความศรัทธาของประชาชนอย่างกว้างขวางในสังคม จึงเห็นว่าไม่ควรห้ามการฟ้องร้องประชาชนได้ในความผิดดังกล่าว (กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) - ไม่เห็นด้วย เพราะหากหน่วยงานของรัฐจะฟ้องบุคคลในคดีหมิ่นประมาทต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนย่อมเป็นเรื่องที่เป็นการก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อ หน่วยงานของรัฐ จึงควรให้สิทธิเสรีภาพต่อหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการดังกล่าว (จังหวัดมหาสารคาม) - มาตรา ๑๘ แห่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ซึ่งได้กำหนดห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องบุคคลในคดีหมิ่นประมาทต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น การที่บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมตามพระราชบัญญัตินี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะของภาครัฐเป็นอย่างมาก การเข้ามามีส่วนร่วมควรมีขอบเขตในการมีส่วนร่วม หากการมีส่วนร่วมต่อนโยบาย สาธารณะของบุคคลนั้น เป็นการกระทำซึ่งเป็นการหมิ่นประมาทหรือละเมิดต่อ กฎหมายใดๆ หน่วยงานภาครัฐควรมี

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	สิทธิในการป้องกันสิทธิของตนที่จะมีให้บุคคล ใดหมิ่นประมาทหรือกระทำการอันละเมิดต่อกฎหมายใดๆ ได้ เพื่อให้การแสดง ความเห็นดำเนินการโดยมีประสิทธิภาพและมีเสรีภาพโดยไม่ละเมิดต่อกฎหมาย และหมิ่นประมาทต่อหน่วยงานใด จึงเสนอให้ตัดมาตรา ๑๘ แห่งร่างพระราชบัญญัติ การมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ) - ไม่เห็นด้วย เพราะกรณีผู้ให้ความเห็นแล้วข้อมูลความคิดเห็นนั้นเป็นการพาดพิงหรือทำให้ข้อเท็จจริงมีการบิดเบือนจนส่งผลเสียต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย การดำเนินการฟ้องยังคงมีความจำเป็นเพื่อเป็นการป้องกันกรณีดังกล่าว (กรมพัฒนาชุมชน) - การห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องบุคคลในคดีหมิ่นประมาท ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ทำให้ประชาชนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นของ ตนต่อหน่วยงานของรัฐเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่ได้ให้อำนาจประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ หรือความคิดเห็นของประชาชนไม่มีอิทธิพลอย่างเหมาะสมต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจตัดสินใจระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนก็จัดอยู่ในระดับต่ำเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการมีส่วนร่วมจึงควรอธิบายกับสาธารณชน ถึงเป้าหมายของการมีส่วนร่วมอย่างชัดเจน เพื่อป้องกันความคาดหวังที่เกินจริงรวมถึงเพื่อป้องกันความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างผู้มีส่วนได้เสียจากนโยบายหรือโครงการพัฒนานั้น ๆ จากการที่หน่วยงานภาครัฐต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และทำตามกระแสสังคมเชิงนโยบายเรื่อง ปัจจุบันภาครัฐจึงใส่ใจภาคประชาชนมากขึ้น โดยมีการเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นมากขึ้น แต่ก็ยังไม่เปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมสามารถเข้าถึงระดับขั้นการสร้างความร่วมมือหรือการร่วมตัดสินใจ โดยมีกฎหมายหรือกฎเกณฑ์รองรับอย่างเหมาะสม (จังหวัดขอนแก่น)

๑๑. การกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงคุณสมบัติการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสมไม่น้อยเพียงใด (มาตรา ๑๙, ๒๐, ๒๓, ๒๔)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย (<i>ประชาชน ๔๕ คน</i>) - กำหนดไว้เหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดร้อยเอ็ด</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว (<i>องค์การจัดการน้ำเสีย</i>) - มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ ความเหมาะสมดีแล้ว แต่อย่างไรก็ตามการกำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรา ๑๙ (๑) ที่ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีนในการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนถึง ๖ คน มีจำนวนที่มากเกินไป เห็นควรลดจำนวนเหลือเพียง ๔ คน เพื่อให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งมีจำนวนที่สอดคล้องกับกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๑๙ (๒) ที่มีจำนวน ๔ คนเท่านั้น (<i>จังหวัดเพชรบุรี</i>) - การกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึง คุณสมบัติการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสมไม่น้อยเพียงใด (มาตรา ๑๙, ๒๐, ๒๓, ๒๔) เห็นว่า มีความเหมาะสมมากเพราะคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนจำเป็นต้องอาศัยผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีความเป็นกลางตลอดจนมีความน่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป แต่อย่างไรก็ดี ควรมีผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในคณะกรรมการฯ ดังกล่าวด้วย (<i>กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น</i>) - มีความเหมาะสมมาก เนื่องจาก คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (<i>การเคหะแห่งชาติ</i>) - เห็นด้วยในหลักการ (<i>กรมควบคุมมลพิษ</i>) - มีความเหมาะสม เนื่องจากประกอบด้วยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (<i>จังหวัดนครสวรรค์</i>) - เหมาะสมแล้ว (<i>สำนักงานสถิติแห่งชาติ</i>) - เห็นชอบกับหลักการ และเห็นควรเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการการมีส่วนร่วม ของประชาชน ตามร่างมาตรา ๒๙ (๑) โดยให้มี	- คุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่น่าจะมีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี (<i>จังหวัดอำนาจเจริญ</i>) - คุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่น่าจะมีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี (<i>จังหวัดแม่ฮ่องสอน</i>) - การกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ เห็นว่ามีความเหมาะสมในด้านการกำหนดลักษณะและคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นผู้ที่จะต้องมีการประสบการณ์ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนมาก่อน โดยอย่างน้อยจะต้องมีความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการส่งเสริมสิทธิ และเสรีภาพของประชาชนไว้ เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว นอกจากนี้เห็นด้วยกับการดำรง ตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเหมาะสมแล้ว ส่วนประธานกรรมการ และกรรมการ หรือเลขาธิการ ควรเป็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐเป็นประธาน เนื่องจากต้องมีการขับเคลื่อนในด้านอื่น ๆ (<i>กรมป่าไม้</i>) - มาตรา ๒๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดัง ต่อไปนี้ (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปี เสนอให้แก้ไขเป็น : มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี เพราะผู้ทรงคุณวุฒิควรมีประสบการณ์ที่มากพอ จึงเห็นว่าอายุ ๓๐ ปี เป็นอายุน้อยเกินไป อาจยังไม่ได้มีประสบการณ์มากเพียงพอในการดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (๙) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยกเว้นตำแหน่งในสถาบันวิชาการ เสนอว่า : ทุกคนควรมีสิทธิที่จะได้ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการ (ไม่จำเป็นต้องจำกัดว่าไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ) เพราะเห็นว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐบางท่านก็มีประสบการณ์ความรู้ความสามารถมากเพียงพอ จึงอาจจะสามารถ ปฏิบัติหน้าที่เป็น

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านนโยบายสาธารณะ และตามร่างมาตรา ๑๙ (๒) เห็นควรเพิ่มเติมผู้แทนจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) - เห็นด้วยในหลักการ แต่มีข้อสังเกตเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิในมาตรา ๒๐ (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ควรแก้ไขเป็น ไม่เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต เนื่องจากการเป็นบุคคลล้มละลายธรรมดา นั้น เป็นเรื่องเฉพาะตัวอาจไม่เกี่ยวกับความรู้ ความเชี่ยวชาญ หากการเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต นั้นย่อมแสดงให้เห็นถึงความไม่สุจริต ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญอาจส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการ (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) - มีความเหมาะสมแล้ว (สำนักงานจังหวัดอุทัยธานี) - มีความเหมาะสม (จังหวัดสุโขทัย) - มีความเหมาะสมแล้ว (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) - มีความเหมาะสม เนื่องจากประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (กรมประชาสัมพันธ์) - เห็นด้วย เพราะกระบวนการคัดเลือกเป็นการสรรหาบุคคลที่มีความรู้และความหลากหลาย อีกทั้ง เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สนใจมีสิทธิเข้ามาร่วมดำเนินงาน (กรมพัฒนาชุมชน)	คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ด้วยเช่นกัน มาตรา ๒๓ ไม่เห็นด้วยกับการจับสลาก เพื่อพ้นจากตำแหน่ง เพราะวิธีการจับสลากคือการสุ่มเลือก การจับสลาก เพื่อให้พ้นจากตำแหน่งมีหลักเกณฑ์ที่ไม่แน่นอนและไม่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดมีการทุจริตเกิดขึ้นได้ (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดอุดรธานี) - มาตรา ๒๓ (๑) กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคสอง มีสิทธิได้รับการแต่งตั้งอีกหรือไม่ (๒) การนับระยะเวลากรรมการที่แต่งตั้งทดแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคสองมีวาระดำรงตำแหน่งเพียงใด กรณีแรก กรรมการที่แต่งตั้งทดแทนมีวาระดำรงตำแหน่งเพียง ๒ ปี เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของคณะกรรมการ เมื่อครบปีที่ ๔ ย่อมทำให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทุกคน กรณีที่สอง กรรมการที่แต่งตั้งทดแทนมีวาระดำรงตำแหน่ง ๔ ปี ย่อมส่งผลให้กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งมาก่อนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ และกรรมการที่แต่งตั้งทดแทนยังปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ซึ่งจะไม่สอดคล้องกับที่กฎหมายกำหนดให้จับสลาก แต่เป็นวิธีการกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งนานที่สุดออกจากตำแหน่ง (๓) การกำหนดให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิบางส่วนหมดวาระไม่พร้อมกันอาจก่อให้เกิดการระงับสำนักงานในการดำเนินการสรรหาคัดเลือก (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)) - องค์ประกอบของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกคน ตามมาตรา ๑๔ (๑) แห่งร่างพระราชบัญญัติ ควรกำหนดเพิ่มให้อย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านละหนึ่งคน (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) - ไม่เห็นด้วย เพราะประธานมาจากการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานและรองประธาน โดยที่

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	กรรมการจากส่วนราชการไม่มีคุณสมบัติเป็นประธาน ทำให้เสียสิทธิไป (<i>จังหวัดมหาสารคาม</i>) - ไม่เห็นด้วย ควรระบุเพิ่ม ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน เพิ่มเข้าไปในวงเล็บ ๒ และ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน ควรเพิ่มจำนวนกรรมการในสัดส่วนของผู้แทนองค์กรชุมชนและผู้แทนจากภาคประชาชนอย่างน้อย ๒ คน และผู้แทนจากสำนักงานประมาณ (<i>สถาบันพระปกเกล้า</i>) - การกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรมาจากผู้มีประสบการณ์ และเชี่ยวชาญหลากหลายอาชีพ เช่นด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านนิติศาสตร์ ด้านการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ วาระการดำรงตำแหน่งควรมีการดำรงตำแหน่งวาระไม่นานอย่างน้อย ๓-๔ ปี แล้วอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระ (<i>จังหวัดขอนแก่น</i>)

๑๒. การกำหนดอำนาจหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๒๑)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย (<i>ประชาชน ๔๕ คน</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดอำนาจเจริญ</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดเพชรบุรี</i>) - มีความเหมาะสมดีแล้ว (<i>จังหวัดแม่ฮ่องสอน</i>) - กำหนดไว้เหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดร้อยเอ็ด</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว (<i>องค์การจัดการน้ำเสีย</i>) - การกำหนดให้คณะกรรมการฯ มีบทบาทอำนาจหน้าที่หลักคือในการกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางการรวมทั้งหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ ดำเนินการรวมถึงกำกับ แนะนำช่วยเหลือ สนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน และชุมชน แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานในการปฏิบัติหน้าที่ และดำเนินการอื่นใดตามกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่น หรือดำเนินการอื่นตามมติคณะรัฐมนตรีหรือนายกมอบหมาย เห็นว่า ให้อำนาจคณะกรรมการฯ ในการกำหนดบทบาทในเชิงนโยบายและบทบาทหน้าที่อื่น เพื่อสนับสนุนการ	- มาตรา ๒๑ เห็นควรเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ รูปแบบ ระยะเวลา การมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนได้อย่างแท้จริง (<i>สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</i>) - หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ “(๓) กำหนดขอบเขต ประเภท ชนิด และลักษณะของนโยบายสาธารณะที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้” ควรแก้ไขข้อความเป็น “(๓) กำหนดขอบเขต ประเภท ชนิด และลักษณะของนโยบายสาธารณะที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้” เพื่อให้เจตนารมณ์ของกฎหมายไม่เปลี่ยนแปลง กล่าวคือ รัฐควรเปิดเผยและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นหลัก มิใช่การให้ประชาชนมีส่วนร่วม เฉพาะกรณีที่คณะกรรมการกำหนดเท่านั้น (<i>สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)</i>)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ปฏิบัติงานภายใต้กฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นเพื่อเสริมสร้างการบังคับ ใช้กฎหมายให้สัมฤทธิ์ผลจึงมีความเหมาะสมแล้ว <i>(กรมป่าไม้)</i> - การกำหนดอำนาจหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๒๑) เห็นว่า มีความเหมาะสมมาก เพราะมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ ได้ครอบคลุมการปฏิบัติงานแล้ว <i>(กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)</i> - มีความเหมาะสมมาก เพราะคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถจะสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนได้อย่างเต็มที่ <i>(การเคหะแห่งชาติ)</i> - เห็นด้วยในหลักการ <i>(กรมควบคุมมลพิษ)</i> - มีความเหมาะสม ครอบคลุมต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ <i>(จังหวัดนครสวรรค์)</i> - เหมาะสมแล้ว <i>(สำนักงานสถิติแห่งชาติ)</i> - เห็นชอบกับหลักการ <i>(กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)</i> - เห็นด้วยในหลักการ แต่มีข้อสังเกตในการกำหนดอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการ มาตรา ๒๑ (๒) ให้คำปรึกษา ความเห็น หรือให้ความช่วยเหลือประชาชนในการใช้สิทธิเพื่อ ดำเนินคดีทางศาล ควรตัดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากในปัจจุบันได้มีองค์กร อัยการด้านคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือในเรื่องดังกล่าว อยู่แล้ว จึงขอเสนอให้ตัด มาตรา ๒๑ (๗) ออก <i>(สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)</i> - มีความเหมาะสมแล้ว <i>(จังหวัดอุทัยธานี)</i> - เหมาะสม <i>(จังหวัดอุบลราชธานี)</i> - เห็นด้วย <i>(สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน)</i> - การกำหนดอำนาจหน้าที่คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว <i>(กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)</i> - มีความเหมาะสม <i>(จังหวัดสุโขทัย)</i> - มีความเหมาะสมแล้ว <i>(กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)</i>	- ไม่เห็นด้วย เพราะอำนาจในการช่วยเหลือประชาชนในการใช้สิทธิทางศาล มีความซ้ำซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการที่มีอำนาจหน้าที่ในการช่วยเหลือประชาชน ในทางกฎหมาย ข้อเสนอแนะ <i>(จังหวัดมหาสารคาม)</i> - มาตรา ๒๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ซึ่งได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่ง และการสรรหากรรมการผู้ได้รับ แต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างลง โดยกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิออกจาก ตำแหน่ง ครึ่งหนึ่ง โดยวิธีจับสลากเมื่อครบกำหนดทุกๆ ๒ ปี โดยการพ้นจาก ตำแหน่งโดยวิธีการจับสลากเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น เห็นว่า อาจไม่เหมาะสม ควรกำหนดแต่เพียงว่าให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับ การแต่งตั้งได้แต่ต้องไม่เกิน สองวาระ โดยไม่ต้องกำหนดการจับสลากออกจาก ตำแหน่งของ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อครบสองปีตามวรรคสอง แห่งมาตรา ๒๓ <i>(กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ)</i>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีความเหมาะสม ครอบคลุมต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ <i>(กรมประชาสัมพันธ์)</i> - เห็นด้วย <i>(สถาบันพระปกเกล้า)</i> - เห็นด้วย เพราะอำนาจหน้าที่ที่กำหนดมีความชัดเจนและครอบคลุม <i>(กรมพัฒนาชุมชน)</i> - อย่างไรก็ตามการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับสูงที่ประชาชนเป็นฝ่ายริเริ่มคิดตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาใด ๆ นั้น ในบางกรณีก็อาจเกิดปัญหาได้เช่นกัน เช่น กรณีที่ต้องมีการตัดสินใจอย่างเร่งด่วน ต้องตัดสินใจทันที เนื่องจากกระบวนการมีส่วนร่วมต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่สามารถสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมได้ที่จำเป็นต้องมีคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน การกำหนดอำนาจหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามมาตรา ๒๑ มีความเหมาะสมแล้ว <i>(จังหวัดขอนแก่น)</i>	

๑๓. การกำหนดให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจเรียกบุคคลมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ส่งเอกสาร หลักฐานใด ๆ รวมทั้งอาจขอตรวจดูเอกสารหลักฐานที่อยู่ในความครอบครอง และตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ได้ รวมถึงการกำหนดอัตราโทษที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๒๖, ๒๙)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย <i>(ประชาชน ๔๖ คน)</i> - กำหนดไว้เหมาะสมแล้ว <i>(จังหวัดร้อยเอ็ด)</i> - มีความเหมาะสมแล้ว <i>(องค์การบริหารน้ำเสียว)</i> - มาตรา ๒๖ ความเหมาะสมดีแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ประเด็นเรื่องการกำหนดอัตราโทษที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการ ตามมาตรา ๒๙ นั้น มีบทกฎหมายที่กำหนดไว้เป็น ความผิดอยู่แล้วตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๘ การกำหนดอัตราโทษตามมาตรา ๒๙ ของร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ... อาจขัดกับ มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกำหนดให้รัฐพึงกำหนดโทษทางอาญาเฉพาะเท่าที่จำเป็นหรือเฉพาะความผิดร้ายแรง <i>(จังหวัดเพชรบุรี)</i>	- การขอตรวจดูเอกสารหลักฐานที่อยู่ในความครอบครอง ณ ที่ทำการหรือในหน่วยงานของรัฐ ควรยกเว้นเอกสารหลักฐานที่เป็นความลับ หรือเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ ควรให้เป็นอำนาจของศาลที่จะสั่งให้ส่งมอบเพื่อประกอบในการพิจารณาคดี <i>(จังหวัดอำนาจเจริญ)</i> - การขอตรวจดูเอกสารหลักฐานที่อยู่ในความครอบครอง ณ ที่ทำการหรือในหน่วยงานของรัฐ ควรยกเว้นเอกสารหลักฐานที่เป็นความลับ หรือเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ ควรให้เป็นอำนาจของศาลที่จะสั่งให้ส่งมอบเพื่อประกอบในการพิจารณาคดี <i>(จังหวัดแม่ฮ่องสอน)</i> - ไม่เห็นด้วยกับการที่ให้คณะกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เพราะพระราชบัญญัตินี้ มีขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ประชาชน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เพื่อให้การแสดงบทบาทอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการบรรลุผลสำเร็จได้ จึงเห็นว่าเป็นการ เหมาะสมแล้วที่กำหนดให้คณะกรรมการฯ มี อำนาจเรียกให้ส่งเอกสารหลักฐาน หรือเรียกบุคคล มาให้ถ้อยคำ หรือชี้แจง และอาจขอตรวจดูเอกสาร หลักฐานในที่ทำการหรือในหน่วยงานใด ๆ ได้ (กรมป่าไม้) - การกำหนดให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของ ประชาชนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวล กฎหมายอาญา มีอำนาจเรียกบุคคลมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือแสดง ความคิดเห็น หรือให้ส่งเอกสาร หลักฐานใด ๆ รวมทั้ง อาจขอตรวจดูเอกสารหลักฐานที่อยู่ในความครอบครอง และตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ได้ รวมถึงการกำหนด อัตราโทษที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ คณะกรรมการ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๒๖, ๒๙) เห็นว่า มีความเหมาะสมมากเพราะ เป็นการรับรองและคุ้มครองคณะกรรมการฯ ในการ ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น) - มีความเหมาะสมมาก เพื่อให้คณะกรรมการการมี ส่วนร่วมของประชาชนมีอำนาจ ในการตรวจสอบ ข้อมูลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ (การ เคหะแห่งชาติ) - เห็นด้วยในหลักการ (กรมควบคุมมลพิษ) - มีความเหมาะสม เนื่องจากการพิจารณาวินิจฉัยคำ ร้องจำเป็นให้อำนาจคณะกรรมการฯ ในการ ดำเนินการเรียกบุคคลมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง แสดง ความคิดเห็น หรือส่งเอกสารหลักฐานประกอบการ พิจารณา (จังหวัดนครสวรรค์) - เหมาะสมแล้ว (สำนักงานสถิติแห่งชาติ) - เห็นชอบกับหลักการ การบัญญัติให้คณะกรรมการ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเจ้าพนักงาน ทำให้ คณะกรรมการฯ มีสถานะทางกฎหมายที่แน่นอนและ ชัดเจน การปฏิบัติหน้าที่ได้รับความคุ้มครอง และต้อง ถูกควบคุมโดยกฎหมาย กล่าวคือ คณะกรรมการฯ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีหน้าที่และอำนาจ ในการปฏิบัติการตามกฎหมายหรือมีอำนาจบังคับการ ให้บุคคลปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้สั่งตามอำนาจหน้าที่	มีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะต่าง ๆ ของรัฐ จึงเห็นว่าเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมกันกระทำการ/ ไม่กระทำการใดๆ โดยเจตนาที่บริสุทธิ์ จึงไม่มีความ จำเป็นต้องให้ คณะกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตาม ประมวลกฎหมายอาญา ที่หากผู้ใดขัดคำสั่งไม่ปฏิบัติ ตามจะต้องได้รับโทษตาม กฎหมายอาญา (สำนักงาน พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัด อุตรดิตถ์) - การสร้างการมีส่วนร่วมเป็นภารกิจหน้าที่ของ หน่วยงานของรัฐ การกำหนดโทษทางอาญาอาจไม่ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ เนื่องจากกฎหมายอาญานั้นเป็นกฎหมายที่มี วัตถุประสงค์ในการคุ้มครองบุคคลและรักษาความ สงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และมุ่งหมายเพื่อลงโทษ ผู้กระทำ ความผิด ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีผลกระทบต่อ สิทธิเสรีภาพชีวิตร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคล อีกทั้งการลงโทษ จำคุกอาจไม่สามารถระบุตัวบุคคลที่จะ ถูกลงโทษได้ชัดเจนในทางปฏิบัติ อันเนื่องมาจากการ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ของคณะกรรมการ หากประสงค์ จะกำหนดบทลงโทษควรมีเพียงโทษปรับในทาง ปกครองเท่านั้น (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) - ไม่เห็นด้วย ความคิดเห็น : ๑. ควรเพิ่มผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้เชี่ยวชาญด้าน สิ่งแวดล้อม สุขภาพ เพียงใด (มาตรา ๑๙, ๒๐, ๒๓ และ ๒๔) อนามัยและความปลอดภัย เนื่องจากการ ดำเนินโครงการใดๆ ของรัฐอาจมี ผลกระทบต่อ สุขภาพของชุมชนและสิ่งแวดล้อม ๒. ควรแต่งตั้งคณะกรรมการอีกคณะหนึ่งเพื่อ ดำเนินการสรรหา คณะกรรมการการมีส่วนร่วม รวมถึง กำหนดขั้นตอนการคัดเลือกตามมาตรา ๒๒ ให้ชัดเจน ขึ้น ๓. ควรกำหนดอายุ วาระการดำรงตำแหน่งของ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติม โดยกำหนดให้อายุไม่ เกิน ๗๐ ปีบริบูรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวง พลังงาน) - การกำหนดให้อำนาจคณะกรรมการการมีส่วนร่วม ของประชาชน ตามมาตรา ๒๘ แห่งร่างพระราช

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ตลอดจนต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมายด้วย (<i>กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว เพื่อให้สามารถนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายสาธารณะมาประกอบการพิจารณาได้อย่างเพียงพอ (<i>จังหวัดอุทัยธานี</i>) - เหมาะสม (<i>จังหวัดอุบลราชธานี</i>) - เห็นด้วย (<i>สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน</i>) - มีความเหมาะสม (<i>จังหวัดสุโขทัย</i>) - การกำหนดให้คณะกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เหมาะสมดีแล้ว แต่กรณีดำเนินคดีการฝ่าฝืนคณะกรรมการคำสั่งต้องเป็นกรณีที่ไม่มีความผิดอันสมควร โดยคณะกรรมการควรมีหนังสือแจ้งเตือนการฝ่าฝืนคำสั่งและกำหนดระยะเวลาปฏิบัติตามคำสั่งอย่างน้อย ๑ ครั้ง ก่อนดำเนินคดี (<i>กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</i>) - มีความเหมาะสม เนื่องจากการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องจำเป็นต้องให้อำนาจคณะกรรมการฯ ในการดำเนินการเรียกบุคคลมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือส่งเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา (<i>กรมประชาสัมพันธ์</i>) - เห็นด้วย มีความเหมาะสมแล้วในเชิงหลักการ ทั้งนี้จำเป็นต้องพิจารณาถึงขอบเขตอำนาจและความเข้าซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่และการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย (<i>สถาบันพระปกเกล้า</i>) - เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ... ตามร่างมาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลอาญา มีอำนาจเรียกบุคคลใด มาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ส่งเอกสาร หลักฐานใด ๆ รวมทั้งอาจขอตรวจสอบ ดูเอกสารหลักฐานที่อยู่ในครอบครอง ณ ที่ทำการหรือในหน่วยงานของรัฐ และการกำหนดอัตราโทษ ตามร่างมาตรา ๒๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสาม - เดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (<i>จังหวัดขอนแก่น</i>)	บัญญัติดังกล่าว มีความเหมาะสมแล้ว แต่มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า กรณีการกำหนดอัตราโทษจากการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๙ แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นการกำหนดอัตราโทษที่หนักกว่าอัตราโทษตามมาตรา ๓๖๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งกำหนดว่า ผู้ใดทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าการสั่งเช่นนั้น เป็นคำสั่งให้ช่วยทำกิจการในหน้าที่ของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้สั่งให้ช่วยได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จึงเป็นการกำหนดอัตราโทษ กรณีที่องค์ประกอบความผิดคล้ายคลึงกันให้แตกต่างกัน (<i>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</i>) - ไม่เห็นด้วย เพราะให้อำนาจคณะกรรมการฯ มากเกินไป รวมถึงประชาชนย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการให้ข้อมูล หรือไม่ให้ข้อมูล เข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วม อย่างไรก็ดี รวมถึง อำนาจของคณะกรรมการอาจเข้าซ้อนกับคณะกรรมการฯ หรือหน่วยงานตรวจสอบที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่แล้ว ส่งผลให้สิ้นเปลืองงบประมาณ และทำงานซ้ำซ้อน (<i>จังหวัดมหาสารคาม</i>) - ไม่เห็นด้วย ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือเรียกเอกสารหลักฐานตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยโครงสร้างของแต่ละหน่วยงานรัฐจะมีหน่วยงานด้านตรวจสอบที่ทำหน้าที่นี้อยู่แล้ว การที่จะพิจารณาควรใช้โครงการสร้างเดิมแล้วเป็นการชี้แจงข้อเท็จจริงไปยังคณะกรรมการ (<i>กรมพัฒนาชุมชน</i>)

๑๔. การกำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน ในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รวมถึงอำนาจหน้าที่ของสำนักงานมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๒๗, ๒๘)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย (<i>ประชาชน ๔๖ คน</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดอำนาจเจริญ</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดเพชรบุรี</i>) - มีความเหมาะสมดีแล้ว (<i>จังหวัดแม่ฮ่องสอน</i>) - กำหนดไว้เหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดร้อยเอ็ด</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว (<i>องค์การจัดการน้ำเสีย</i>) - ในการส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ นั้น เห็นว่า การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ ให้เป็นหน่วยธุรการ และมีกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือสนับสนุนแก่ประชาชนผู้มาติดต่อขอข้อมูล หรือยื่นข้อร้องเรียน และเป็นประโยชน์ต่อการทำหน้าที่การเป็นหน่วยงานกลางสำหรับประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐและประชาชนซึ่งเป็นการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมของ ประชาชนมากยิ่งขึ้น และเกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และประชาชนมีหลักประกันว่าหน่วยงานของรัฐจะปฏิบัติตามกฎหมายโดยการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เกิดขึ้นเป็นจริงได้ (<i>กรมป่าไม้</i>) - การกำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในสังกัด สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รวมถึงอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด (มาตรา ๒๗, ๒๘) เห็นว่า มีความเหมาะสมมากเพราะจะได้มีศูนย์กลางในการประสานงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับร่างกฎหมายฉบับนี้ แต่อย่างไรก็ดี ควรกำหนดบทเฉพาะกาลว่า ในวาระเริ่มแรก ให้หน่วยงานใดปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนตามพระราชบัญญัติ	- มาตรา ๒๗ เห็นว่าในการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ (<i>สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</i>) - (๑) สถานะของสำนักงาน มีสถานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ หากเป็นนิติบุคคลมีสถานะเป็นหน่วยงาน ของรัฐประเภทใด (๒) การกำกับดูแลสำนักงานเป็นอำนาจของ คณะกรรมการ หรือบุคคลใด หากคณะกรรมการเป็นผู้กำกับดูแลจำเป็นต้องเพิ่มบทบัญญัติหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในมาตรา ๒๑ (๓) ผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานมีชื่อเรียกอย่างไร หน้าที่และอำนาจต่าง ๆ คุณสมบัติของผู้บริหาร สูงสุด การสรรหาคัดเลือก และใครเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนสำนักงาน (๔) งบประมาณ รายได้ การจัดการการเงินและบัญชีของสำนักงานดำเนินการอย่างไร (<i>สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)</i>) - มาตรา ๒๗ เห็นว่า ในการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่สอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มติคณะรัฐมนตรี และข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ที่มุ่งหมายให้ระบบราชการมีขนาดเล็ก ลงแต่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและเปิดกว้าง (<i>กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</i>) - ไม่เห็นด้วย เพราะ สั้นเปลืองงบประมาณ ควรบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพโดยไม่ต้องจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการฯ ขึ้นก่อน (<i>จังหวัดมหาสารคาม</i>)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
นี้ ทั้งนี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระบัญญัตินี้ใช้บังคับ (<i>กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น</i>) - การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความเหมาะสมแล้ว (<i>การเคหะแห่งชาติ</i>) - เห็นด้วยในหลักการ โดยมีข้อสังเกต ขอให้หาหรือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีว่า มีความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ หรือไม่อย่างไร (<i>กรมควบคุมมลพิษ</i>) - มีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ และอำนาจหน้าที่มีความสอดคล้องเป็นประโยชน์กับการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน (<i>จังหวัดนครสวรรค์</i>) - เหมาะสมแล้ว (<i>สำนักงานสถิติแห่งชาติ</i>) - เห็นชอบกับหลักการ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (๓) บัญญัติให้มีการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและระบบ การบริหารงานของรัฐให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ โดยต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับภารกิจ ของหน่วยงานของรัฐแต่ละหน่วยงานที่แตกต่างกัน (<i>กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว (<i>จังหวัดอุทัยธานี</i>) - เหมาะสม (<i>จังหวัดอุบลราชธานี</i>) - เห็นด้วย (<i>สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน</i>) - หากมีงบประมาณและบุคลากรที่เพียงพอต่อการจัดตั้งสำนักงาน คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนแล้วก็สามารถดำเนินการได้ (<i>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</i>) - มีความเหมาะสม (<i>จังหวัดสุโขทัย</i>) - มีความเหมาะสมแล้ว และควรมีงบประมาณเพื่อสนับสนุนแก่หน่วยงานรัฐต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามกฎหมายนี้ได้ (<i>กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</i>)	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะและอำนาจหน้าที่ที่มีความสอดคล้อง เป็นประโยชน์กับการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน (<i>กรมประชาสัมพันธ์</i>) - เห็นด้วย การจัดตั้งหน่วยงานภายใต้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เป็นการตั้งหน่วยงานใหม่ จึงเป็นแนวทางที่ไม่ก่อให้เกิดภาระทางงบประมาณเพิ่มในด้านบุคลากร และหน้าที่ และอำนาจที่กำหนดมีความเหมาะสมครอบคลุมแล้ว (<i>สถาบันพระปกเกล้า</i>) - เห็นด้วย การจัดตั้งสำนักงานฯ จะทำให้เกิดการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น (<i>กรมพัฒนาชุมชน</i>) - ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น นอกจากจะเป็น เจ็อนไขหลักของระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมแล้ว ยังจะช่วยให้กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหา และโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาลเป็นไปด้วยความรอบคอบ ลดความขัดแย้งในสังคมและเกิดประโยชน์สูงสุดทั้ง แก่ชุมชนและประเทศชาติ แม้ว่ารัฐธรรมนูญจะได้กำหนดหลักการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจของรัฐอย่างกว้างขวาง แต่หลักการที่กำหนดก็ยังคงขาดความชัดเจนในเรื่องแนวคิด ความหมาย รวมทั้ง มิได้กำหนดแนวทางปฏิบัติว่าในแต่ละเรื่องมีขั้นตอนอย่างไร จึงทำให้เข้าใจผิดคิดว่า การมีส่วนร่วมของ ประชาชนกับการทำประชาพิจารณ์นั้นเหมือนกัน เมื่อมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของ ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญ และให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริมสนับสนุน การ มีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดกระบวนการนโยบายสาธารณะ จึงเป็นเรื่องที่ดี (<i>จังหวัดขอนแก่น</i>)	

๑๕. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

- การที่หน่วยงานของรัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ เป็นหลักการที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนโยบายสาธารณะในระดับพื้นที่ เป็นกระบวนการสร้างการรับรู้และข้อตกลงและข้อสรุปร่วมกันระหว่างหน่วยงานรัฐและประชาชนในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขจัดปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาข้อกฎหมาย ปัญหาข้อร้องเรียนที่จะเกิดขึ้น

ในภายหลังได้ ทั้งนี้ ในส่วนของภาครัฐจะมีขั้นตอนในการดำเนินการเพิ่มเติมในส่วนของการจัดให้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องมีการพิจารณาเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางในการดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนและระยะเวลาที่จะต้องมีเพิ่มเติมขึ้นโดยบูรณาการร่วมกันในทุกส่วนงาน (*จังหวัดแม่ฮ่องสอน*)

- ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ... มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติและท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง และการมีส่วนร่วมในการจัดทำบริการสาธารณะและรับรองให้บุคคลมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อตน หรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคำนิยาม “นโยบายสาธารณะ มีความหมายที่กว้างมาก ร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงมีวัตถุประสงค์และขอบเขตที่กว้างกว่าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่เห็นชอบด้วยในหลักการ ส่วนในรายละเอียดเห็นควรพิจารณาโดยรอบคอบ เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ได้จริง (*กรมปศุสัตว์*)

- หมวดที่ ๑ สิทธิและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ

ก่อนจัดประชุม ควรมีการประกาศรายชื่อของประชาชนและหน่วยงานที่จะเข้าร่วมล่วงหน้า เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าผู้แทนที่เข้าร่วมประชุมการมีส่วนร่วมนั้นเหมาะสมหรือไม่ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชน สามารถเสนอรายชื่อเพิ่มเติมได้ หากเห็นว่าผู้แทนที่เข้าร่วมประชุม นั้น ยังไม่ครอบคลุมเพียงพอที่จะร่วมแสดงความ คิดเห็นได้อย่างทั่วถึงตามกระบวนการตามร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าว จะต้องเริ่มกระบวนการเมื่อใด

มาตรา ๑๑ หน่วยงานต้องเผยแพร่ข้อมูล ซึ่งร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าว ไม่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า การเผยแพร่ต้องทำอย่างไร

หากหน่วยงานไม่ได้เผยแพร่ข้อมูล (มาตรา ๑๑) ไม่จัดประชุม (มาตรา ๘) ไม่เปิดเผยความคิดเห็น (มาตรา ๑๖) ฯลฯ ร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าว ไม่ได้กำหนดไว้ว่าหน่วยงานจะได้รับผลกระทบอย่างไร

หมวดที่ ๒ คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน

มาตรา ๒๓ มีข้อคิดเห็น ดังนี้ การกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิออกจากตำแหน่งในทุก ๒ ปี (ก่อนครบวาระตำแหน่ง ๔ ปี) ด้วยวิธีการจับสลากนั้น ไม่น่าจะเหมาะสม การออกจากตำแหน่งควรมีหลักเกณฑ์การพิจารณาที่มีหลักการ เช่น การพิจารณาจากผลงาน ความรับผิดชอบ เป็นต้น น่าจะมีเหตุผลและเหมาะสมกว่า ที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ (*กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน*)

- ในหมวด ๑ สิทธิและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ มาตรา ๗ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ โดยการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ การเผยแพร่ข้อมูลนโยบายสาธารณะให้ประชาชนทราบ การจัดทำรายงานความก้าวหน้าและเผยแพร่ต่อสาธารณะ รวมทั้งการจัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การเปิดเผยความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อร้องเรียน การประเมินผล หรือการมีส่วนร่วมใด ๆ ของประชาชนทางระบบดิจิทัล ควรคำนึงถึงชนิดของสื่อหรือช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมกับคนพิการทุกประเภทความพิการ อาทิ การทำสื่อเสียง บรรยายภาพ (Audio Description : AD) สำหรับคนพิการทางการเห็น คำบรรยายแทนเสียง (Closed Captions : CC) สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย หนังสือที่อ่านเข้าใจง่าย (Easy Read) สำหรับบุคคลออทิสติกหรือคนพิการทางสติปัญญา และให้คนพิการสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

อย่างครอบคลุม ทั้งถึง และเท่าเทียม (*กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์*)

- การกำหนดให้อำนาจคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนกำหนดหลักเกณฑ์ ตาม มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ ควรผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อเป็นการ ถ่วงดุลหลักเกณฑ์อีกชั้นหนึ่ง (*กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น*)

- กระทรวงพาณิชย์ ขอเรียนว่า ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ... แล้ว ไม่ขัดข้องต่อร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เนื่องจากเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมต่อการตัดสินใจและการดำเนินนโยบายสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การแสดงความ คิดเห็นต่อหน่วยงานของรัฐในประเด็นเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเผยแพร่ข้อมูล นโยบายสาธารณะให้ประชาชนทราบ รวมถึงการจัดให้มีมาตรการป้องกันหรือมาตรการเยียวยา ที่เหมาะสมและเป็น ธรรมก่อนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงสิทธิตาม รัฐธรรมนูญอันสอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย และให้หน่วยงานของรัฐสามารถ ดำเนินนโยบายสาธารณะได้อย่าง มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. มีบทบัญญัติบางมาตราคล้ายคลึงกับร่าง พระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. ที่สำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ อาทิ การกำหนดค่านิยามนโยบายสาธารณะ (มาตรา ๓) การกำหนดสิทธิใน การมีส่วนร่วมของประชาชน (มาตรา ๖) การกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ (มาตรา ๗) และการจัดตั้ง คณะกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน (มาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๕ ที่กำหนดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานของเพื่อปฏิบัติตามร่าง พระราชบัญญัตินี้ เห็นควรกำหนดระยะเวลาในการยื่นคำร้องดังกล่าวของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๘ ที่กำหนดห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องบุคคลในคดีหมิ่นประมาทต่อการมี ส่วนร่วมของประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ เห็นควรเพิ่มข้อความ “ที่แสดงความคิดเห็นโดยสุจริตและใช้ ถ้อยคำสุภาพ”

มาตรา ๒๙ ที่กำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ตาม พระราชบัญญัตินี้ อาจไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการลงโทษทางอาญาแก่บุคคลและความร้ายแรง ของการกระทำความผิด เนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกหรือไม่แถลงข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสารต่อ คณะกรรมการนั้นไม่ได้มีสภาพร้ายแรงหรือทำให้เกิดความเสียหายที่จะกระทบต่อผลในเรื่องที่พิจารณา วินิจฉัยคำร้อง กำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนดังเช่นการดำเนินคดีอาญา อีก ทั้ง การปฏิบัติตามการใช้อำนาจของคณะกรรมการดังกล่าวมิได้กระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรม อันดีของประชาชนโดยรวม (เทียบเคียงคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๖๓) (*กระทรวงพาณิชย์*)

- กระทรวงคมนาคมพิจารณาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. แล้ว ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวที่ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ส่งเสริมให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคม รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน การรับรองให้บุคคลมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อ ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญ และให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริมและสนับสนุน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดกระบวนการ นโยบายสาธารณะ แต่อย่างไรก็ตาม เห็นว่าร่าง พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ยังไม่มีความเหมาะสม และมีข้อสังเกต ดังนี้

๑. ตามมาตรา ๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องนี้ไว้แล้ว ส่วนร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้นอกเหนือหรือกว้างกว่าที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดไว้ รวมทั้งเป็นการกำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งไม่มีความเหมาะสมเนื่องจากบางขั้นตอนเป็นเรื่องของการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐภายใต้หน้าที่และอำนาจของกฎหมายที่ไม่เหมาะสม หรือไม่สมควรที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วม เช่น การร่วมดำเนินการ หรือกรณีอื่น ๆ ที่ไม่เหมาะสมจะเข้ามามีส่วนร่วม โดยเรื่องที่ประชาชนควรเข้ามามีส่วนร่วมควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับนโยบาย หรือการติดตาม หรือการตรวจสอบ สำหรับเรื่องการบริหารงานหรือการจัดการเป็นหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวมและรัฐ

๒. ร่างมาตรา ๑๙ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งในการจัดทำร่างกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ใช้ระบบคณะกรรมการเฉพาะกรณีที่เหมาะสม

๓. การแสดงความคิดเห็นหรือการมีส่วนร่วมเป็นสิทธิ แต่ก็ต้องอยู่ภายใต้กรอบหรือขอบเขตที่เหมาะสมหรือสมควร การออกกฎหมายยกเว้นความรับผิดชอบในคดีหมิ่นประมาทตามร่างมาตรา ๑๔ อาจไม่ก่อให้เกิดผลดี และอาจส่งผลกระทบเป็นวงกว้างได้ ควรกำหนดเป็นหลักเกณฑ์การแสดงความคิดเห็นหรือการมีส่วนร่วมเป็นสิทธิ

๔. การตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ ควรมีการศึกษาข้อดีและข้อเสีย รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้าน ทั้งนี้ จะต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี และความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความโปร่งใส เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เกิดผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ต่อภาครัฐ และส่วนรวมเป็นสำคัญ (*กระทรวงคมนาคม*)

- สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ได้พิจารณาพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว มีความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัตินี้ดังต่อไปนี้

๑. ในเหตุผลของการเสนอร่างกฎหมายมีการกล่าวถึงการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมือง แต่ในสาระสำคัญของร่างกฎหมายกำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินนโยบายสาธารณะ จึงมีข้อสังเกตว่าน่ามีความขัดแย้งกัน หรือไม่ อย่างไร

๒. มาตรา ๓ นโยบายสาธารณะที่กำหนดนิยามให้หมายความรวมถึงการจัดทำงบประมาณ มีข้อสังเกตขอบเขตของคำว่า “งบประมาณ” นั้นครอบคลุมมากน้อยแค่ไหน เพียงใด เพราะหากประสงค์จะให้ครอบคลุมถึงกระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น เห็นว่ากระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีบทกฎหมายกำหนดไว้ชัดเจนแล้ว ไม่ควรกำหนดไว้ในมาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัตินี้ ถึงแม้ร่างพระราชบัญญัตินี้จะถือเป็นกฎหมายกลาง เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรา ๕ ก็ตาม

ประเด็นเกี่ยวกับ “หน่วยงานของรัฐ” หากกำหนดว่า ศาล ก็น่าจะครอบคลุมศาลทุกประเภท ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กล่าวคือ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร ศาลรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ดังนั้น การกำหนดศาลรัฐธรรมนูญแยกออกมาโดยเฉพาะนั้นมีความพิเศษหรือไม่อย่างไร

๓. องค์ประกอบของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรา ๑๙ (๒) มีข้อสังเกตว่าเหตุใดจึงมีผู้แทนของ ๔ หน่วยงาน กล่าวคือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เท่านั้น หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งทาง ด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม หรือด้านอื่น ๆ ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในฐานะกรรมการด้วยหรือไม่ อย่างไร

๔. นอกจากนี้ การกำหนดชื่อยกเว้นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๐ ที่ยกเว้นตำแหน่งในสถาบันวิชาการนั้น ประสงค์จะให้ครอบคลุมโรงเรียนทุกระดับหรือมุ่งหมายเฉพาะสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย หรือสถาบันวิชาการอื่น ๆ ควรกำหนดให้เฉพาะเจาะจงจะมีความเหมาะสมมากกว่าหรือไม่

๕. การกำหนดให้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ในมาตรา ๓๑ นั้น แสดงให้เห็นว่า ในประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องและทับซ้อนกันอยู่อย่างน้อยสองฉบับ และนอกจากนี้มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ก็ได้กำหนดให้รัฐต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในหลาย ๆ เรื่องอยู่แล้ว ดังนั้น การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในระดับ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนจะมีความเหมาะสมมากกว่า หรือไม่ อย่างไร ซึ่งหากกระทำดังกล่าวจะสอดคล้องกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่กำหนดว่าให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น (**สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน**)

- มาตรา ๑๐ เห็นควรคำนึงถึงวิธีการบริหารหรือกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วย วิธีปฏิบัติงานที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ ในแต่ละเรื่อง (**สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**)

- ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะ เป็นผู้เสนอ มีเจตนารมณ์เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะ และรับรองให้บุคคลมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันจะยังผลให้ประชาชนได้เข้าถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญ และให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดกระบวนการนโยบายสาธารณะในขั้นนี้ จึงเห็นชอบด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ... แต่อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตในประเด็นเกี่ยวกับการออกกฎหมาย ที่หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวด้วย ตามนิยามคำว่า “นโยบายสาธารณะ” ร่างมาตรา ๓ อาจมีความซ้ำซ้อนกับการจัดทำร่างกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ อันเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดทำ ร่างกฎหมายที่หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากกฎหมาย และการรับฟัง ความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย จึงสมควรเสนอแก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “นโยบายสาธารณะ” โดยตัดถ้อยคำ ในส่วนของ “การออกกฎหมาย” ออกจากนิยามดังกล่าว (**สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ**)

- มาตรา ๒๙ เป็นบทลงโทษทางอาญาที่รุนแรงเกินไป เพราะในบางกรณีประชาชนที่ไม่ได้ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ (ม. ๒๖) อาจเกิดจากความไม่เข้าใจหรือขาดทักษะทางด้านใด ๆ หรือไม่มีความพร้อมภายในเวลาที่กำหนดในการปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการฯ ดังนั้น การลงโทษทางอาญาให้จำคุกจึงเป็นบทลงโทษที่รุนแรง เนื่องจากเป็นบทลงโทษอันเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน (**สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดอุดรธานี**)

- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้ว เห็นพ้องด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ การมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. เพราะจะได้มีกฎหมายกลางในการกำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดกระบวนการนโยบายสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานของรัฐต้องมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ค้ำครอง และรับรองให้บุคคลมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูลคำชี้แจงและเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐ

ก่อนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญ สำหรับประเด็นการรับฟังความคิดเห็นของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีข้อสังเกต ดังนี้

๑. คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรกำหนดองค์ประกอบให้มาจากผู้ที่มีประสบการณ์ และผลงานเป็นยอมรับด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และหลักเกณฑ์ วิธีการดำเนินการพิจารณาคุณสมบัติในการแต่งตั้งคณะกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ชัดเจน

๒. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ควรเน้นเรื่องการประสานงานและให้ข้อเสนอแนะ หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนเพิ่มขีดความสามารถของประชาชน ให้มีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. บทกำหนดโทษ ควรเน้นเรื่องการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายมากกว่าโทษทางอาญา (*กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม*)

- เห็นพ้องด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในการกำหนดให้มีกลไกให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมกับการจัดทำนโยบายสาธารณะ แต่อย่างไรก็ดี ควรคำนึงถึงกฎหมายอื่น ๆ ที่อาจเกี่ยวข้องประกอบด้วย เช่น กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล เป็นต้น (*สำนักงานสถิติแห่งชาติ*)

- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (สนช.) ขอเรียนว่า สนช. พิจารณาประเด็นการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ... แล้ว มีความเห็นต่อประเด็นที่ ๑๓ “การกำหนดให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจเรียกบุคคลมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ส่งเอกสาร หลักฐานใด ๆ รวมทั้งอาจขอตรวจดูเอกสารหลักฐานที่อยู่ในความครอบครอง และตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ได้ รวมถึงการกำหนดอัตราโทษที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ มีความเหมาะสม มากน้อยเพียงใด (มาตรา ๒๖, ๒๙)” ว่า ปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสาม กำหนดว่า “รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมาย เฉพาะกรณีที่น่าเป็น จึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการ ตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง” และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ วรรคสี่ กำหนดว่า “ในการจัดทำร่างกฎหมาย หน่วยงานของรัฐพึงใช้ระบบอนุญาต และระบบคณะกรรมการเฉพาะกรณีที่น่าเป็น และพึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของ เจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน รวมทั้งจึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง” ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว เห็นควรพิจารณาเหตุผล ความจำเป็นและความร้ายแรงของการกำหนดอัตราโทษที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ของคณะกรรมการฯตามประเด็นที่ ๑๓ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังกล่าวก่อนพิจารณาดำเนินการต่อไป (*สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (สนช.)*)

- มาตรา ๒๒ (๑) การคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ควรจัดให้มีคณะกรรมการสรรหาเพื่อดำเนินการโดยกำหนดให้สำนักงานเป็นหน่วยงานสนับสนุน และการสรรหาคณะกรรมการตามกฎหมายหรือคณะกรรมการสรรหาตามแต่กรณีอาจพิจารณาคุณสมบัติผู้สมัครเพิ่มเติมจากคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐ เพื่อให้สามารถกำหนด คุณสมบัติเฉพาะเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๙ ได้ เนื่องจากมาตรา ๒๐ เป็นเพียงคุณสมบัติทั่วไปตลอดจนอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการสรรหา และ (๒) ระยะเวลาและวิธีการในการ

สรรหาตามที่กำหนดไว้อาจเป็นอุปสรรคในการทำงาน สมควรพิจารณากำหนดข้อยกเว้นหรือการนำระบบคณะกรรมการสรรหามาใช้ เนื่องจากอาจเกิดกรณีที่ไม่มีผู้สมัครหรือผู้สมัครมีจำนวนมาก ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการได้ตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งระยะเวลาเริ่มดำเนินการสรรหามีกำหนดไว้ในมาตรา ๒๓ แล้ว

มาตรา ๒๕ สมควรพิจารณาเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิในการได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย เบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของคณะกรรมการ

หมวด ๔ บทกำหนดโทษ อาจพิจารณากำหนดบทลงโทษอย่างหนึ่งอย่างใดแก่หน่วยงาน ของรัฐที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการตาม มาตรา ๑๕ เพื่อให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการมีสภาพบังคับและลดภาระของคณะรัฐมนตรีในการพิจารณาสั่งการ

บทเฉพาะกาล ในระยะเริ่มแรกบุคลากรของสำนักงานตามหมวด ๓ ให้มีการสรรหาคัดเลือก หรือโอนย้ายบุคลากรจากหน่วยงานใดหรือไม่ อย่างไร ตลอดจนค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ของบุคลากรที่โอนย้าย (*สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)*)

- ในส่วนของกฎหมายทำนองเดียวกัน คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ได้กำหนดให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบดำเนินกิจกรรมตามแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านที่ ๑ การเมือง กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ ๒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยคณะกรรมการพิจารณาและผลักดันกฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการ นโยบายสาธารณะ ซึ่งมีศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ เป็นประธานกรรมการ ได้ยกร่างพระราชบัญญัติ การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. ... เสร็จเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่าง การสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะกับวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย เพื่อประกอบการนำเสนอร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. ... ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามกระบวนการเสนอร่างกฎหมายต่อไป (*สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี*)

- เห็นด้วยในหลักการของร่างกฎหมายดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการ ตามกฎหมายดังกล่าวอาจมีบางประเด็นและบางกระบวนการที่ยังไม่มีความชัดเจน เช่น ควรมีการกำหนด คุณสมบัติ หรือข้อจำกัดของประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วม หรือตัดสินใจปัญหานั้น ๆ หรือไม่ อย่างไร กรณี ประชาชนมีความเห็นในเรื่องนโยบายสาธารณะที่แตกต่างกันไม่เป็นที่ข้อยุติ กรณีประชาชนข้างมากมีความ ต้องการซึ่งอาจขัดแย้งกับหลักทางวิชาการ กฎหมาย ผลประโยชน์ อุดมการณ์ และอื่น ๆ กรณีความเห็นหรือความ ต้องการของประชาชนในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งอย่างรุนแรง ฯลฯ หน่วยงานรัฐจะต้องดำเนินการจัดการและ ตัดสินใจในการดำเนินการโดยใช้หลักการใด ยังคงเป็นเรื่องที่ต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ทั้งหน่วยงาน ของรัฐ และประชาชน (*กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง*)

- ขอให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมต่อร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ในหมวด ๑ สิทธิและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ มาตรา ๗ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ โดยการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงและ มีประสิทธิภาพ การเผยแพร่ข้อมูลนโยบายสาธารณะให้ประชาชนทราบ การจัดทำรายงานความก้าวหน้า และเผยแพร่ต่อสาธารณะ รวมทั้งการจัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การเปิดเผยความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อร้องเรียน การประเมินผล หรือการมีส่วนร่วมใด ๆ ของประชาชนทางระบบดิจิทัล ควรคำนึงถึง ชนิดของสื่อ หรือช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมกับคนพิการทุกประเภทความพิการ อาทิ การทำสื่อเสียงบรรยายภาพ (Audio Description : AD) สำหรับคนพิการทางการเห็น คำบรรยายแทนเสียง (Closed Captions : CC) สำหรับคนพิการ

ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย หนังสือที่อ่านเข้าใจง่าย (Easy read) สำหรับบุคคลออทิสติกหรือคนพิการทางสติปัญญา และให้คนพิการสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างครอบคลุม ทัวถึง และเท่าเทียม (*กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ*)

- การตรากฎหมายฉบับนี้เพื่อกำหนดมาตรฐานกลางในการมีส่วนร่วมของประชาชน : เป็นหลักการที่ดี แต่อย่างไรก็ดี การมีกฎหมายกลางก็อาจมีข้อจำกัดในการนำไปปรับใช้กับนโยบายแต่ละเรื่อง และมีบางหน่วยงานที่มีกฎหมายกำหนดแนวทางการรับฟังความคิดเห็นไว้เป็นการเฉพาะเรื่องแล้ว เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ก็ได้กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ไว้เป็นการเฉพาะด้วยเช่นกัน ดังนั้น รัฐควรใช้มาตรการทางการบริหารเพื่อเพิ่มช่องทางในการสื่อสารสร้าง ความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนเกี่ยวกับช่องทางการมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ ตามที่กฎหมายปัจจุบันกำหนด เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างแท้จริง (*กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*)

- ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน.พ....มีความซ้ำซ้อนกับร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ. หรือไม่ อย่างไร ซึ่งร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ.สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ให้จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่และกรมการธรรมาภิบาลจังหวัดภาคประชาสังคม) แสดงความคิดเห็นและจังหวัดมหาสารคามได้รวบรวมความคิดเห็นแล้วนำเสนอสำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว (*จังหวัดมหาสารคาม*)

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้มี หมวดว่าด้วย “หน้าที่ของรัฐ” เพื่อเป็นหลักประกันการคุ้มครองสิทธิให้ประชาชน ว่า รัฐจะต้องดำเนินการใด ๆ ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐ เช่น การ ดำเนินการหรือการที่รัฐจะอนุญาตผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือมีส่วน ได้เสียสำคัญต่อประชาชน ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม รัฐต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องก่อน รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ความมั่นคงหรือความลับทาง ราชการ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ เป็นต้น ถ้าการ นั้นเป็นการทำเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยตรง เป็นสิทธิของประชาชน ที่จะติดตามเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ รวมทั้งหากรัฐไม่กระทำตามจนเป็นเหตุให้ ประชาชนได้รับความเสียหาย ประชาชนสามารถฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องได้ จึงมีความเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. ...ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรอง ควรมีเนื้อหา หลักเกณฑ์ และนิยามที่เกี่ยวข้อง โดยสอดคล้องและไม่ขัดกับหลักการที่รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดกำหนด อย่างไรก็ดี ควรคำนึงถึงประสิทธิผลในขั้นของการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าวด้วย

ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. มาตรา ๑๘ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องบุคคลในคดีหมิ่นประมาทต่อการมีส่วนร่วมของ ประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ มีข้อสังเกตว่า ความในมาตรานี้เป็นลักษณะ ข้อบังคับที่มีให้หน่วยงานของรัฐฟ้องบุคคลในคดีหมิ่นประมาทต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนโดยเด็ดขาดทุกกรณีหรือไม่ มีข้อยกเว้นหรือไม่ และหากเกิดกรณี ที่หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนตาม พระราชบัญญัตินี้ จะมีหลักเกณฑ์ วิธีการ การดำเนินการอย่างไร (*กรมการแพทย์*)

- การกำหนดให้มี “คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน” และ “สำนักงานคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมของประชาชน” นั้น ควรพิจารณาให้เป็นไปตามแนวทางในมาตรา ๗๗ ของ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยให้มีระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่สำคัญ เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการใช้งบประมาณแผ่นดิน จึงต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน (*กระทรวงอุตสาหกรรม*)

- อนึ่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนเอาไว้ ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่เป็นมาตรฐานที่วางแนวทางปฏิบัติเพื่อรับรองสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งการที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน จะทำให้หน่วยงานของรัฐได้รับทราบปัญหาในพื้นที่อย่างแท้จริง หน่วยงานของรัฐ และประชาชนในพื้นที่ต่างมีโอกาสทำความเข้าใจแสดงความคิดเห็นร่วมกันและตัดสินใจร่วมกัน เพื่อให้ได้แนวทาง ในการดำเนินการที่เหมาะสม นอกจากจะได้ผลสำเร็จและความคุ้มค่าของการดำเนินนโยบายสาธารณะแล้ว ยังเป็นการ ลดความขัดแย้งและปัญหาร้องเรียนจากผลกระทบในการดำเนินการที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ทำให้เกิดการพัฒนา และความสมานฉันท์ไปพร้อมๆ กัน อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นถูกกำหนดไว้ในกฎหมายหลายฉบับ บางฉบับอาจกำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในบางขั้นตอน หรือบางฉบับอาจไม่ได้กำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วม ทุกโครงการ ดังนั้นหากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะใช้เป็นมาตรฐานกลางเพื่อรับรองสิทธิการมีส่วนร่วม ของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบ จึงควร กำหนดรายละเอียดให้ชัดเจนถึงขั้นตอน หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการ ที่สำคัญ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนจากการใช้กฎหมายหลายฉบับ และเป็นการวางหลักในทางปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน (*จังหวัดพิจิตร*)

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นสิทธิซึ่งมีความสำคัญยิ่งตามรัฐธรรมนูญอันสอดคล้องกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นการปกครองโดยประชาชน เพื่อประชาชน ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะ และรับรองให้บุคคลมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่โดยที่ปัจจุบันยังขาดกฎหมาย ที่มีประสิทธิภาพในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการนโยบายสาธารณะ การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อตนหรือชุมชนท้องถิ่น การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้ง การจัดบริการสาธารณะที่ชัดเจน ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญ และให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดกระบวนการนโยบายสาธารณะ

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับจะส่งผลให้ประชาชนได้เข้าถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐจะเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดกระบวนการนโยบายสาธารณะอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น การส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะ การรับรองให้บุคคลมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อตนหรือชุมชนท้องถิ่น และการมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. มีความสัมพันธ์และใกล้เคียงกับกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ กฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ กฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล และร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ.

๕. ผลกระทบโดยรวมทั้งอาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

๑. คำนิยาม “นโยบายสาธารณะ มีความหมายที่กว้างมาก ร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงมีวัตถุประสงค์และขอบเขตที่กว้างกว่าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว แต่เห็นชอบด้วยในหลักการ ส่วนในรายละเอียดเห็นควรพิจารณาโดยรอบคอบ เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้ได้จริง

๒. หากหน่วยงานไม่ได้เผยแพร่ข้อมูลตามมาตรา ๑๑ ไม่จัดการประชุมตามมาตรา ๘ ไม่เปิดเผยความคิดเห็นตามมาตรา ๑๖) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้กำหนดไว้ว่าหน่วยงานจะรับผลกระทบอย่างไร

๓. การดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ การเผยแพร่ข้อมูลนโยบายสาธารณะให้ประชาชนทราบ การจัดทำรายงานความก้าวหน้าและเผยแพร่ต่อสาธารณะ รวมทั้งการจัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การเปิดเผยความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อร้องเรียน การประเมินผลหรือการมีส่วนร่วมใด ๆ ของประชาชนทางระบบดิจิทัล ควรคำนึงถึงชนิดของสื่อหรือช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมกับคนพิการทุกประเภทความพิการ อาทิ การทำสื่อเสียง บรรยายภาพ (Audio Description : AD) สำหรับคนพิการทางการเห็น คำบรรยายแทนเสียง (Closed Captions : CC) สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย หนังสือที่อ่านเข้าใจง่าย (Easy Read) สำหรับบุคคลออทิสติกหรือคนพิการทางสติปัญญา และให้คนพิการสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างครอบคลุม ทัวถึง และเท่าเทียม

๔. ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดการมีส่วนร่วมของ ประชาชนไว้นอกเหนือหรือกว้างกว่าที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดไว้ รวมทั้งเป็นการกำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งไม่มีความเหมาะสม เนื่องจากบางขั้นตอนเป็นเรื่องของการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐภายใต้หน้าที่และอำนาจของกฎหมายที่ไม่เหมาะสม หรือไม่สมควรที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วม เช่น การร่วมดำเนินการ หรือกรณีอื่น ๆ ที่ไม่เหมาะสมจะเข้ามามีส่วนรวม โดยเรื่องที่ประชาชนควรเข้ามามีส่วนร่วมควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับนโยบาย หรือการติดตาม หรือการ

ตรวจสอบ สำหรับเรื่องการดำเนินการ หรือเกี่ยวกับการบริหารงานหรือการจัดการเป็นหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวมและรัฐ

๕. การกำหนดให้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ในมาตรา ๓๑ นั้น แสดงให้เห็นว่า ในประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องและทับซ้อนกันอยู่อย่างน้อยสองฉบับ และนอกจากนี้มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ก็ได้กำหนดให้รัฐต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในหลาย ๆ เรื่องอยู่แล้ว ดังนั้น การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในระดับ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนจะมีความเหมาะสมมากกว่า หรือไม่ อย่างไร ซึ่งหากกระทำดังกล่าวจะสอดคล้องกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่กำหนดว่าให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น

๖. นิยามคำว่า “นโยบายสาธารณะ” ร่างมาตรา ๓ อาจมีความซ้ำซ้อนกับการจัดทำร่างกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ อันเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดทำร่างกฎหมายที่หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากกฎหมาย และการรับฟัง ความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย จึงสมควรเสนอแก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “นโยบายสาธารณะ” โดยตัดถ้อยคำ ในส่วนของ “การออกกฎหมาย” ออกจากนิยามดังกล่าว

๗. มาตรา ๒๙ เป็นบทลงโทษทางอาญาที่รุนแรงเกินไป เพราะในบางกรณีประชาชนที่ไม่ได้ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๖ อาจเกิดจากความไม่เข้าใจหรือขาดทักษะทางด้านใด ๆ หรือไม่มีความพร้อมภายในเวลาที่กำหนดในการปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการฯ ดังนั้น การลงโทษทางอาญาให้จำคุก จึงเป็นบทลงโทษที่รุนแรง เนื่องจากเป็นบทลงโทษอันเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๘. การกำหนดให้คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจเรียกบุคคลมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ส่งเอกสาร หลักฐานใด ๆ รวมทั้งอาจขอตรวจดูเอกสารหลักฐานที่อยู่ในความครอบครอง และตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ได้ รวมถึงการกำหนดอัตราโทษที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ มีความเหมาะสม มากน้อยเพียงใด (มาตรา ๒๖, ๒๙)” ว่า ปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสาม กำหนดว่า “รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมาย เฉพาะกรณีจำเป็น จึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการ ตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง” และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ วรรคสี่ กำหนดว่า “ในการจัดทำร่างกฎหมาย หน่วยงานของรัฐพึงใช้ระบบอนุญาต และระบบคณะกรรมการเฉพาะกรณีที่จำเป็น และพึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของ เจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน รวมทั้งจึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง” ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว เห็นควรพิจารณาเหตุผล ความจำเป็นและความร้ายแรงของการกำหนดอัตราโทษที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ของคณะกรรมการฯตามประเด็นที่ ๑๓ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังกล่าวก่อนพิจารณาดำเนินการต่อไป

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☐ มี

☒ ไม่มี

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☒ มี☐ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

ในการกำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนจำเป็นต้องมีคณะบุคคล ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมในการทำหน้าที่ ซึ่งในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เรียกว่า “คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน” ซึ่งนอกเหนือจากการให้คำปรึกษาหน่วยงานแล้วยังต้องทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ให้ความเห็น และให้ความช่วยเหลือประชาชนในการใช้สิทธิดำเนินคดีกับหน่วยงานรัฐด้วย

๘. บทกำหนดโทษ

☐ ไม่มี☒ โทษทางอาญา☐ โทษทางปกครอง☐ โทษปรับทางวินัย☐ โทษอุกฤษณ์

เหตุผลและความจำเป็น

เพื่อให้คำสั่งของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนมีผลบังคับใช้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอำนาจในการเรียกบุคคล หรือเอกสารหลักฐานใด ๆ มาประกอบการพิจารณา

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๒๕๖๔

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร